

Smutne prognozy
gospodarcze
str. 11

Będą przykre
niespodzianki
dla tych,
którzy nie zmieniają
planów na prąd
str. 18

KURIER WILEŃSKI

9-10 maja 2023 r.

Nr 53 (19264)

Cena 0,80 euro

Parada Polskości w sercu Wilna

str. 4-5

Fot. Marian Paluszkiwicz

ISSN 1392-0405

9 771392 040028

KURIER
WILEŃSKI

Ukazuje się od 1 lipca 1953 r.

**Birbinių g. 4a, 02121-30 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel./fax 260 84 44**

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwilenski.lt).

Zastępcy red. nacz.:
Brygita Łapszewicz
(b.lapszewicz@kurierwilenski.lt)
Apolinary Klonowski (ds. online)
(a.klonowski@kurierwilenski.lt)

Sekretarz redakcji:
Liucija Stankevičiūtė
(l.stankeviciute@kurierwilenski.lt)

Dziennikarze: Honorata Adamowicz,
Aleksander Borowik, Justyna
Giedroń, Rajmund Klonowski, Ilona
Lewandowska, Anna Pieszko, Antoni
Radczenko, Witold Janczys,
Marian Paluszkiwicz — fotoreporter

Dział Promocji: Andrzej Podworski —
prenumerata (tel. 260 84 44, kolport@
kurierwilenski.lt), Jolanta Balkiewicz —
reklama (tel. 260 84 44,
reklama@kurierwilenski.lt).

Wydawca: VšĮ „Kurier Wilenski”
Druk: VšĮ „Vilnijos žodis”

Nakład: 3000 egz.

*Materialių niezamųonijų redakcija nie
zwraca. Zastręga sobie prawo
do skracania i adiustacji tekstų.
Za treść ogłoszeń redakcija nie odpowiada.
Opinie Czytelnikų zawarte w ich listach
nie zawsze są zbieżne z opinią redakcji.*

Redaktor dyżurny: Alicja Klonowska,
Apolinary Klonowski

DZIENNIK NALEŻY DO
EUROPEJSKIEGO
STOWARZYSZENIA GAZET
CODZIENNYCH
MNIJSZOŚCI
NARODOWYCH

Fundacja
**POMOC POLAKOM
NA WSCHODZIE**
im. Jana Olszewskiego

Projekt finansowany ze środków
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu Polonia i Polacy
za Granicą 2021.

Projekt finansowany ze środków
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu Polonia i Polacy
za Granicą 2022.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autorów
i nie może być utożsamiana
z oficjalnym stanowiskiem
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”
im. Jana Olszewskiego.

Aleksander Borowik

Wojna w Ukrainie od-
biła się szerokim echem
pomocy udzielanej przez
społeczeństwo kraju nad
Niemnem. Ludzie, wzru-
szeni bohaterstwem
zdradziecko napadnię-
tego ukraińskiego na-
rodu, nie pozostali obo-
jętni na coraz to nowe
zrywy wsparcia militar-

Komentarz dnia

Apteczka dla Ukrainy

nego i humanitarnego. Od głośnej akcji zakupu potężnego dronu tureckiego Bayraktar, do skromnych, ale szczerych przelewów SMS-owych w kwocie 3 euro.

I oto najnowszy przykład kolejnej akcji. Moki veži — sieć sklepów budowlanych wpadła na genialnie prosty, a wymiernie skuteczny pomysł pomocy Ukrainie. Zgodnie z nowymi przepisami, do 31 maja wszystkie samochody mają być wyposażone w apteczki z odnowionym zestawem pierwszej pomocy. A stare — w najlepszym wypadku powędrują na półkę domowych leków, a w najgorszym — na śmietnik. Tymczasem

marketingowcy z Moki veži postanowili wykorzystać sytuację pośrednio dla (co tu ukrywać...) reklamy własnej oferty sklepowej, ale i (przede wszystkim!) wykorzystania w zasadzie jeszcze dobrych medykamentów. Klient, oddając starą apteczkę, otrzymuje kupon zniżkowy na zakup nowej, a zawartość już niepotrzebnej mu walizeczki życia jest dokładnie segregowana i paczkowana do odesłania na linię frontu z rosyjskimi najeźdźcami.

A więc można i w taki sposób dopukać się do najbardziej obojętnych serc rodaków. Przez kieszeń pragmatyzmu do współczucia w duszy... ■

Trzy pytania do...

...Tomasza Snarskiego, gdańskiego prawnika i poety, współorganizatora festiwalu „Gdańsk w Wilnie 2023”

Rozmawiał Antoni Radczenko

1. Co oferuje tegoroczny festiwal „Gdańsk w Wilnie”, który odbędzie się już w dniach 12-13 maja?

Tegoroczny festiwal przypada w 25. rocznicę współpracy miast partnerskich Gdańsk i Wilna. Porozumienie o współpracy zostało podpisane w 1998 r. Mamy srebrny jubileusz, który łączy się z jubileuszem 700-lecia Wilna.

2. Kogo zobaczymy?

Z Gdańska przyjeżdżają przede wszystkim muzycy z gdańskiej Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki oraz Zespół Pieśni i Tańca „Jantar” z Uniwersytetu Gdańskiego. W piątkowym koncercie, który odbędzie się w DKP, zespół „Jantar” wystąpi wspólnie z Zespołem Artystycznym Pieśni i Tańca „Wilnia”. Natomiast w sobotę w kościele św. Katarzyny pedagogzy z Akademii Muzycznej zagrają razem z Orkiestrą Kameralną św. Krzysztofa z Wilna. Będą to zatem wspólne gdańsko-wileńskie wydarzenia. Poza tym w piątek w Galerii Inkubatora Sztuki na Zarzeczu odbę-

dzie się wystawa gdańskich prac artystek wizualnych, które eksplorują tematy kobiecości, tożsamości kobiet we współczesnym świecie.

3. Co jeszcze?

Dla mnie najlepszą niespodzianką tegorocznego festiwalu jest spotkanie z Lechem Wałęsą, które odbędzie się w niedzielę w ratuszu wileńskim. Poprowadzi je dziennikarz i sygnatariusz Aktu Niepodległości, Rimvydas Valatka. To będzie wydarzenie symboliczno-historyczne, bo w obecnej sytuacji geopolitycznej Wilno i Gdańsk pokażą, jak ważna jest wspólnota wokół wolności i solidarności. ■

Po 121 dniach wiosłowania przez Atlantyk Aurimas Valujavičius w końcu wrócił do domu. Na wileńskim lotnisku przywitał go liczny tłum rodaków **Fot. Tomas Vinickas, ELTA**

Darmowe obiady na letnich obozach

Wilnianie już mogą składać wnioski o wsparcie uczniów w zakresie żywienia na szkolnych obozach letnich.

Wsparcie udzielane jest uczniom i przedszkolakom z niemających rodzin, którzy uczą się według programów kształcenia ogólnego i przedszkolnego. Prawo do wsparcia przysługuje, jeżeli przeciętny dochód jednej z osób mieszkających wspólnie lub jednej osoby mieszkającej samotnie nie przekracza:

- 235,5 euro;

- 314 euro po sprawdzeniu warunków mieszkaniowych i zaistnieniu jednej z następujących okoliczności: choroba,

wypadek, utrata żywiciela rodziny, gdy osoby wspólnie zamieszkujące wychowują troje lub więcej dzieci, gdy co najmniej jedna z osób wspólnie mieszkających lub jedna osoba wspólnie zamieszkująca jest niepełnosprawna);

- 392,5 euro w wyjątkowych przypadkach, po sprawdzeniu warunków mieszkaniowych i zaistnieniu jednej z następujących okoliczności: w razie wypadku, utraty żywiciela rodziny (nie wcześniej niż 6 miesięcy temu), gdy osoby wspólnie mieszkające wychowują 3 lub więcej dzieci i jedna z osób wspólnie mieszkających (jeden z rodziców lub dzieci) jest

niepełnosprawna, gdy uczeń jest zagrożony społecznie lub uczeń jest wychowywany przez osoby mieszkające razem zagrożone społecznie.

Wnioski można złożyć: w administracji szkoły, w której uczeń się uczy lub która organizuje obozy letnie (wniosek zostanie przekazany do Wydziału Świadczeń Socjalnych),

- za pośrednictwem www.spis.lt,
- po przybyciu do Biura Obsługi Klienta Samorządu Miasta Wilna w al. Konstitucijos 3 (I piętro),
- przesłać wypełniony i podpisany wniosek pocztą do Wydziału Świadczeń Socjalnych.

■ L24.lt

Pani Teresie Sokołowskiej

współzałożycielce Stowarzyszenia i wieloletniej wiceprezes wyrazi najgłębszego współczucia i żalu z powodu śmierci **Męża**

składa Stowarzyszenie Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna”

Imieniny

9 maja

Geroncjusza, Grzegorza, Hiacynta, Karoliny, Mikołaja, Otokara, Przebora, Stefana

10 maja

Antoniny, Beatrycze, Chociesława, Cyryna, Feliksa, Filadelfii, Gordiana, Łazarza, Nazariusza, Samuela, Sofronii, Sylwestra, Wiktoryna

Cytat dnia

„Po II wojnie światowej ludzkość powtarzała słowa »nigdy więcej« donosząc kolejnym pokoleniom prawdę o okrucieństwie wojny. Prawda jednak jest taka, że reżim radziecki, który wraz z nazistowskim wywołał najbardziej krwawą wojnę w dziejach świata przetrwał i przywłaszczył sobie zasługi zwycięstwa” — oświadczył w poniedziałek, w 78. rocznicę zakończenia II wojny światowej w Europie, premier Ukrainy Denys Szmyhal.

Liczba dnia

3500 żołnierzy i 600

jednostek sprzętu wojskowego z Litwy i jedenastu innych krajów NATO weźmie udział w dwutygodniowych międzynarodowych ćwiczeniach wojskowych „Żelazny Wilk 2023-1”, szkolenia rozpoczęły się na Litwie 8 maja

Parada Polskości w sercu Wilna

6 maja już tradycyjnie Wilno zabarwiło się na biało-czerwono. Głównymi ulicami stolicy przemaszerowała świąteczna parada Polonii i Polaków na Litwie. Uroczysty pochód był poświęcony Dniu Polonii i Polaków za Granicą oraz Konstytucji 3 Maja.

Honorata Adamowicz

— Parada jest wyrazem dumy z bycia Polakiem na Litwie i demonstracją naszej jedności, przypomnieniem współobywatelom, Litwinom, o wielotysięcznej obecności Polaków w naszym kraju, o tym, że jako najliczniejsza mniejszość narodowa współtworzymy kraj, w którym przyszło nam żyć. Parada była miłym akcentem obchodów 700-lecia Wilna, odbyła się w 30. rocznicę podróży apostołskieg papieża Jana Pawła II do naszej Ojczyzny — podkreśla w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Edward Trusewicz, wiceprezes Związku Polaków na Litwie, prezydent Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych, organizator pochodu.

Wielotysięczny tłum Polaków mieszkających na Litwie przeszedł aleją Giedymina, ulicą Zamkową, obok Pałacu Prezydenckiego, Uniwersytetu Wileńskiego, Ambasady RP, docierając do Ostrej Bramy.

POLACY NA LITWIE KOCHAJĄ POLSKĘ

— To wspaniałe święto. Te tłumy, które dzisiaj widzimy, to znak, że Polacy na Litwie kochają Polskę i szanują swoją kulturę. Miło jest widzieć tutaj tyle młodzieży. Przyjechałam aż spod Turgiel z wnucami. Tutaj wszyscy się czują jak jedna duża rodzina. Jestem dumna, że jestem Polką na Litwie, a dzieci i wnukowie też są wychowywani w duchu polskości — mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Bożena Jurołajć.

W świątecznym pochodzie szli Polacy z Wileńszczyzny i dalszych zakątków Litwy, goście z Macierzy i rodacy reprezentujący Polonię rozszaną po całym świecie. Licznie reprezentowane były polskie szkoły, zespoły artystyczne, organizacje, samorządy i gminy.

— Jestem tu jako Polka mieszkająca na Litwie. Przyjechałam tutaj pięć lat temu. Mój mąż studiował w Poznaniu, a sam jest z Wilna. Po ślubie przyjechaliśmy tutaj. Szczerze mówiąc, czuję się jak u siebie w domu. Każdego roku bierzemy udział w pochodzie i z

każdym rokiem jest coraz więcej ludzi. Mąż właśnie robi zdjęcia, żeby pokazać moim rodzicom w Poznaniu, bo słowami nie da się tego opisać — w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” dzieli się wrażeniami Magdalena.

5.>>

4.>>

Parada Polskości organizowana jest od 2004 r. przez Związek Polaków na Litwie z okazji Dnia Polonii i Polaków za Granicą.

UCZESTNICY POCHODU

W biało-czerwonym pochodzie udział wzięli przedstawiciele 14 oddziałów ZPL z całego kraju i licznych polskich organizacji społecznych, polskie szkoły i przedszkola, zespoły artystyczne. W czołówce pochodu szli liderzy polskiej społeczności na Litwie, posłowie Akcji Wyborczej Polaków na Litwie – Związku Chrześcijańskich Rodzin (AWPL-ZChR), radni tej partii, a także nowy ambasador Polski w Wilnie Konstanty Radziwiłł, kierownik wydziału konsularnego Ambasady RP, konsul Irmina Szmalec, senatorowie Halina Biada i Ryszard Majer, posłowie Janusz Kowalski i Jarosław Krajewski, a także marszałek województwa mazowieckiego Adam Struzik.

MSZA ŚW. I KONCERT Z UDZIAŁEM „MAZOWSZA”

Tradycyjnie symbolicznym zwieńczeniem polskiego pochodu była Msza św. w Ostrej Bramie przy cudownym obrazie Matki Boskiej Ostrobramskiej. Mszę celebrowali księża z Wileńszczyzny i Polski. Uroczyste nabożeństwo uświetnił swym śpiewem chór Państwowego Zespołu Ludowego Pieśni i Tańca „Mazowsze” im. T. Sygietyńskiego.

Koncert zespołu „Mazowsze” — jednego z największych na świecie zespołów artystycznych, perły w koronie Rzeczypospolitej, zespołu, który kulturuje to, co w polskiej kulturze najpiękniejsze — stał się również zwieńczeniem uroczystości na placu Ratuszowym w Wilnie.

Dzień Polonii i Polaków za Granicą jest obchodzony 2 maja od 2002 r. Święto zostało ustanowione „w dowód uznania wielowiekowego dorobku i wkładu Polonii i Polaków za granicą w odzyskanie przez Polskę niepodległości”.

***

Szersza relacja z Parady Polskości zostanie zamieszczona w najbliższym wydaniu magazynowym „Kurier Wileński”.

Fot. Marian Paluszkiwicz

Fatalne wieści z Wilna. Premier Morawiecki wmanewrowany w niezręczną sytuację

Właśnie została ustanowiona Odznaka Honorowa za zasługi dla Polonii i Polaków za Granicą. Idea nowego odznaczenia wydaje się bezdyskusyjnie słuszna, ale premiera okazała się kompromitacją.

Podczas uroczystości w Wilnie szef rządu RP przyznał ją po raz pierwszy i ku zaskoczeniu miejscowej społeczności polskiej, nagroził osoby deklarujące prorosyjskie sympatie, innych godnych takiego wyróżnienia nie dostrzeżono.

I tak Odznakę otrzymał szef AWPL — Waldemar Tomaszewski, odpowiedzialny za współpracę Akcji Wyborczej Polaków na Litwie z proputinowską formacją polityczną reprezentującą mniejszość rosyjską, człowiek budujący swą karierę polityczną na żerowaniu na konflikcie między Polakami a Litwinami (choć tu oczywiście przez lata znajdował po stronie litewskiej równie prymitywnych co i on partnerów), udekorowany w gieorgijewską wstążkę świętował sowiecki dzień zwycięstwa. Równie zaciekle co propaganda rosyjska atakował Majdan, a podczas ostatnich protestów na Białorusi, które wsparł rząd premiera Morawieckiego, bronił Łukaszenki twierdząc, iż jest w pełni demokratycznym przywódcą.

Bliscy współpracownicy Tomaszewskiego głosili, że Polska powinna wystąpić z NATO i zawiązać strategiczny sojusz z Moskwą. Naprawdę wiele można pisać na temat prorosyjskości tego polityka — dziś europosła. I na łamach Gazety Polskiej czyniliśmy to wiele razy.

Nowe polskie odznaczenie trafiło też do byłego sowieckiego posła na Litwie Stanisława Pieszki, który w historii zapisał się przede wszystkim tym, iż nie poparł proklamowania niepodległości Litwy, a przyszłość polskiej społeczności widział w formule autonomii w ramach państwa rosyjskiego.

Trzecim laureatem został szef Polskiej Macierzy Szkolnej, najmniej kontrowersyjna postać z

tego grona, choć zawsze można zadać pytanie, dlaczego polskie szkolnictwo na Litwie w równym stopniu stało się ośrodkiem polskości co narzędziem rusyfikacji pokoleń Polaków. To tragiczna prawda, o której w Polsce w zasadzie się nie mówi, a niestety problem jest bardzo realny.

Oczywiście dyskutując o nim trzeba mieć przed oczami pełen kontekst sytuacji — czyli również bezrozumną niechęć znacznej części litewskich elit do rozwoju czy tylko utrzymania polskiej edukacji, niemniej budowanie pozytywnego i co najważniejsze całkowicie nieprawdziwego wizerunku Rosji w naszych placówkach oświatowych jest realnym problemem.

Najbardziej tragiczne w uroczystości pierwszego przyznania Odznaczeń Honorowych jest jednak to, iż grono laureatów ograniczono wyłącznie do ludzi, którzy postrzegani są jako mniej lub bardziej prorosyjscy. I przez lata byli — w różnym stopniu — strażnikami wpływów moskiewskich

w społeczności polskiej na Litwie. To wypacza wizerunek naszych rodaków, ale jest też w dzisiejszych okolicznościach ze wszech miar niekorzystne.

Tym bardziej, iż dekoracji dokonywał osobiście szef rządu RP, który od 24 lutego ubiegłego roku jest liderem uświadamiania świata prawdziwego oblicza FR, bicia na alarm przed moskiewską propagandą i najbardziej donośnym głosem naszej części Europy o zamiarach Rosji, mobilizującym Zachód do przeciwstawiania się agresji Kremla.

Zestawienie premiera Morawieckiego z tymi postaciami jest — celowym lub bezrozumnym, trudno to teraz ocenić — postawieniem go co najmniej w niekomfortowej sytuacji, również ze względu na relacje z Litwą. A odpowiedzialni za wmanewrowanie szefa rządu RP w tę uroczystość zasłużyli na pochwałę. Tyle tylko, że nie w Warszawie, a w Moskwie. ■

Katarzyna Gójska,
niezależna.pl

Oświadczenie Forum Wileńskiego ws. Odznak za Zasługi dla Polonii i Polaków za Granicą

Dzień 2 maja był prawdziwym świętem. Otwarcie skrzydła Domu Kultury Polskiej, a tym samym przestrzeni roboczej dla redakcji TVP Wilno, to moment historyczny. Na uroczystości obecne były delegacje obu krajów, premierzy Polski i Litwy. W czasie ceremonii miało miejsce wręczenie odznak i nagród.

Wielkie oburzenie wywołało wręczenie nowych Odznak za Zasługi dla Polonii i Polaków za Granicą. Nagrodą tą — ustanowioną 26 kwietnia br. z inicjatywy pełnomocnika rządu ds. Polonii i Polaków za granicą

Jana Dziedziczaka i m.in. na jego wniosek przyznawaną — wyróżniono trzy osoby. Byli to Józef Kwiatkowski, Stanisław Pieszko i Waldemar Tomaszewski.

Stanisław Pieszko jako ówczesny deputowany do parlamentu litewskiej SRS wstrzymał się w 1990 roku od głosu nad aktem przywracającym niepodległą Litwę. Z kolei Waldemar Tomaszewski bronił i nosił tzw. georgijewską wstążkę, działał na rzecz umocnienia rosyjskich wpływów na Litwie, bronił pozycji Łukaszenki.

Taka ceremonia w czasie rosyjskiej agresji na Ukrainie to upokorzenie nie tylko zaproszonej pani premier Litwy Ingridy Šimonytė i polityków litewskich, a także Polaków na Litwie.

Podobne działania nie przyczyniają się do budowy wspólnej przyszłości, a zasiewają atmosferę obustronnej podejrzliwości.

Mamy nadzieję, że w przyszłości politycy polscy będą podchodzili do sprawy relacji polsko-litewskich z większą odpowiedzialnością. ■

Zarząd Forum Wileńskiego

Jak w kilku słowach zawrzeć trzy kłamstwa

Anna Pieszko

Ktoś mądry powiedział, że powielane kłamstwo staje się prawdą, dlatego jako osoba z rodziny Stanisława Pieszki nie mogę pominąć milczeniem fali oszczerczych artykułów, które się ukazały w mediach w Polsce oraz na Litwie. Nie mogę też nie odnieść się do tekstów opublikowanych 5 maja na stronie internetowej Kuriera Wileńskiego pt. „Fatalne wieści z Wilna. Premier Morawiecki wmanewrowany w niezręczną sytuację” podpisane go przez redaktorkę Gójską oraz bezimienne „Oświadczenie Forum Wileńskiego ws. Odznak za Zasługi dla Polonii i Polaków za Granicą” (warto być przyzwoitym, tak uważam, i podpisywać imieniem i nazwiskiem swe deklaracje). Obydwa teksty mają oszczerczy manipulacyjny charakter, próbują kreować wykrzywioną historię oraz insynuować coś, co nigdy nie miało miejsca.

Ww. teksty ukazały się w odniesieniu odznaczeń przyznanych 2 maja z okazji Dnia Polonii i Polaków za Granicą trzem zasłużonym Polakom na Litwie: byłemu wieloletniemu prezesowi Stowarzyszenia Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie Józefowi Kwiatkowskiemu, Prezesowi Fundacji Wspierającej

Oświatę Polską Na Litwie „Samostanowienie” Stanisławowi Pieszce oraz przewodniczącemu Akcji Wyborczej Polaków na Litwie-Związku Chrześcijańskich Rodzin Waldemarowi Tomaszewskiemu. Odznaki Honorowe za Zasługi dla Polonii i Polaków za Granicą zostały przyznane z inicjatywy Pełnomocnika Rządu ds. Polonii i Polaków za Granicą Jana Dziedziczaka oraz zostały wręczone przez Pana Premiera Mateusza Morawieckiego podczas uroczystości otwarcia Domu Kultury Polskiej w Wilnie 2 maja br. w Dniu Święta Polonii i Polaków za Granicą. Odznaki te są wręczane osobom, które „są niezmiennie zaangażowane w utrzymywanie polskości na całym świecie. Czynią to przez: umacnianie polskiej tożsamości narodowej oraz wiedzy o Polsce wśród Polonii i Polaków za granicą, nauczanie języka polskiego i w języku polskim dzieci i młodzieży polonijnej, wspieranie środowisk polonijnych w szerzeniu wiedzy oraz dbaniu o dobre imię Rzeczypospolitej Polskiej, aktywizację środowisk polonijnych na rzecz budowania propolskiego lobby za granicą, ochronę oraz popularyzację polskiego dziedzictwa kulturowego (zarówno materialnego, jak i niematerialnego), a także wzmacnianie więzi społeczności

polonijnej i polskiej zamieszkałej za granicą, z Ojczyzną. Wspieranie tych działań nigdy dotąd nie było uhonorowane jako wartość sama w sobie. Ustanowienie Odznaki uzupełnia tę lukę” — mówi się w rozporządzeniu Rady Ministrów z 26 kwietnia br.

Nie budzi wątpliwości, że zarówno Pan Minister Jan Dziedziczak, jak i Pan Premier Mateusz Morawiecki mają dokładne rozeznanie co do sytuacji Polaków na Litwie i, przyznając nagrody, byli świadomi wszystkich zasług nagradzanych osób. Dlatego dyskredytowanie nagrodzonych osób i powielanie fałszywych informacji uderza nie w Państwo Polskie, jak to sugerowała autorka jednego z artykułów, lecz w tych, którzy próbują na naszych oczach oczerniać nagrodzone osoby i przeinaczać historię.

Wyróżnionym osobom zarzuca się przede wszystkim „prorosyjskie sympatie”. „Najcięższym” oskarżeniem wobec Stanisława Pieszki jest to, „iż nie poparł proklamowania niepodległości Litwy, a przyszłość polskiej społeczności widział w formule autonomii w ramach państwa rosyjskiego”.

To zdanie jest przykładem tego, jak w kilku słowach można zawrzeć trzy kłamstwa.

7.>>

Po pierwsze, w sytuacji, gdy w latach odrodzenia narodowego na Litwie doszedł do głosu nacjonalizm litewski nastawiony zdecydowanie antypolsko, w chwili głosowania nad przywróceniem niepodległości Litwy poseł Pieszko nie głosował przeciwko — wstrzymał się od głosu — co stanowi istotną różnicę.

Po drugie, Stanisław Pieszko nigdy nie wystąpił za autonomią „w ramach państwa rosyjskiego”.

Po trzecie, optował on za dialogiem z władzami Litwy i za społeczno-kulturalną autonomią Wileńszczyzny w składzie Litwy, a nie państwa rosyjskiego, potwierdzenie czego można znaleźć w ówczesnych publikacjach prasowych oraz współczesnych publikacjach książkowych. Działalność ruchu autonomistycznego to była oddolna inicjatywa Polaków mieszkających na Litwie, która była jawna. Polegała ona na obradach otwartych zjazdów radnych poszczególnych samorządów Wileńszczyzny. Od 1990 r. opierały się one na otwartej dyskusji, formułowaniu postulatów politycznych i otwartym składaniu projektów do Rady Najwyższej Litwy, a nie do organów jakiegokolwiek innego państwa. Tej samej Rady Najwyższej, która przegłosowała za Aktem Przywrócenia Niepodległości Państwa Litewskiego.

Funkcjonowanie autonomicznych jednostek samorządowych w obrębie państwa jest przejawem cywilizowanego ustroju i postępowego rozwoju społeczno-politycznego, który występuje w wielu państwach Europy. Dla przykładu, Hiszpania jako państwo wielonarodowościowe składa się z autonomicznych regionów. Swoistą autonomią cieszą się, nie tak przecież odległe, zamieszkałe przez Szwedów Wyspy Alandzkie należące do Finlandii. Autonomię posiada zamieszkały przez ludność niemieckojęzyczną Tyrol Południowy wchodzący w skład Włoch. Autonomię posiadają w ramach Zjednoczonego Królestwa Irlandia Północna, Szkocja i Walia. Dlatego sam zarzut o to, że ktoś opowiadał się w 1990 r. za autonomią, wygląda na przykład ignorancji... bądź próbę żerowania na ignorancji innych,

Stanisław Pieszko optował za dialogiem z władzami Litwy i za społeczno-kulturalną autonomią Wileńszczyzny w składzie Litwy, a nie państwa rosyjskiego, jak próbuje się insynuować.

k którzy zetknęli się propagandową czarną legendą dawnego ruchu autonomistycznego, niewiele mającą wspólnego z rzeczywistymi formami i celami działalności tegoż ruchu, propagandą ukazującą go jako ruch separatystyczny, jakim nie był, i jako inspirowany z zewnątrz Litwy, mimo, że był to fenomen równie oddolny, co dążenia ówczesnych Litwinów zgromadzonych wokół Sąjudisu.

Na Litwie na portalu zw.lt ukazał się również tekst Andrzeja Pukszyty „Łyzka dziegciu z Tomaszewskim”. O Stanisławie Pieszce autor nadmienia: „był działaczem prosowieckim, w rejonie sołecznickim wystawił swoją kandydaturę przeciwko przedstawicielowi Związku Polaków na Litwie (ZPL) w wyborach parlamentarnych 1990 r., opowiadał się za zachowaniem Związku Sowieckiego w przełomowym okresie 1989-1991”. Kolejne jedno zdanie, trzy kłamstwa.

Po pierwsze, Stanisław Pieszko nigdy nie był działaczem prosowieckim. Był w czasach sowieckich działaczem polskim na Litwie i pozostaje nim nadal. Trafił do Rady Najwyższej ZSRS jako kandydat niezależny, którego poparli miejscowi Polacy. Do tej samej Rady, w tych samych wyborach, trafiło jeszcze siedmiu innych działaczy polskiej narodowości, którzy następnie utworzyli parlamentarną Frakcję Polską.

Po drugie, zarzut, że Stanisław Pieszko „wystawił swoją kandydaturę przeciwko przedstawicielowi ZPL w wyborach parlamentarnych 1990” jest dla mnie bezzasadny, ponieważ wystartował on w tych demokratycznych wyborach jako kandydat niezależny dużo wcześniej niż przedstawiciel ZPL. Zarzut ten jest dla mnie niezrozumiały o tyle, że nie był on jedynym takim kandydatem narodowości polskiej, a przecież możliwość wysuwania wielu alternatywnych kandydatur była wtedy koronnym potwierdzeniem realnie dokonującej się demokratyzacji.

Po trzecie, Stanisław Pieszko nigdy nie opowiadał się za zachowaniem Związku Sowieckiego. Nigdy też nie należał do żadnych struktur ruchu „Jedinstwo”.

9.>>

8.>>

Po czwarte, dyskusja na temat wzmocnionej samorządności Wileńszczyzny została w czasie przełomu podjęta również przez stronę litewską, skoro 29 stycznia 1991 r. Rada Najwyższa Litwy uchwaliła decyzję o potrzebie utworzenia na bazie rejonu solecznickiego i wileńskiego specjalnej jednostki administracyjnej.

W przygotowanie projektu powinny były się włączyć komisje państwowe, jednak po kilku miesiącach ta decyzja została uznana za niebyłą.

Stanisław Pieszko, podobnie jak litewscy współobywatele zawsze akcentował, że każdy naród ma prawo do zaspokojenia swoich potrzeb społeczno-kulturalnych. Autonomia postulowana w latach 1989-1991 przez miejscowych działaczy polskich, w tym Stanisława Pieszko, miała być właśnie specyficzną formą zaspokojenia tych potrzeb w ramach Litwy. Nie była jednak separatyzmem. Nie była też spiskiem inspirowanym przez wiadomą

„trzecią stronę” i żaden z twórców tej czarnej legendy nie potrafi do tychczas przedstawić żadnych źródeł historycznych i dowodów na tego rodzaju inspirację. Nie potrafi, bo po prostu tak nie było.

W artykułach odnoszących się do odznaczeń przyznanych 2 maja najwięcej zarzutów otrzymał Pan Waldemar Tomaszewski. Można go popierać bądź nie, jest on jednak prezesem partii politycznej, która od początku niepodległości Litwy zbiera w przeważającej mierze głosy miejscowych Polaków, o czym najlepiej świadczą jej rankingi i kolejne wygrane wybory. Nie można więc odbierać mu reprezentatywności, z fotela w Warszawie rozprawiając o rzekomym „zaskoczeniu miejscowej społeczności polskiej” odznaczeniem tej właśnie osoby.

Granice dobrego smaku przekroczył zarzut wobec wieloletniego prezesa „Macierzy Szkolnej” Pana Józefa Kwiatkowskiego, który przez cały okres sprawowania funkcji zabiegał o utrzymanie i należyte funkcjonowanie szkół pol-

skich na Litwie. Insynuacja, jakoby „polskie szkolnictwo na Litwie w równym stopniu stało się ośrodkiem polskości co narzędziem rusyfikacji pokoleń Polaków” to potwarz rzucona nie tylko w niego, ale też całe środowisko szkolne pedagogów, którzy wiele wysiłku wkładali w utrzymanie w szkołach na Litwie jakościowego nauczania po polsku. Jest to również obelżywe stwierdzenie wobec uczniów, których nauka w szkole polskiej kosztuje więcej trudu niż w szkole litewskojęzycznej. Ta nonszalancja w obrzucaniu Polaków na Litwie zarzutem rusyfikatorstwa jest po prostu szokująca.

Można tylko zapytać, dlaczego autorka tego paszkwilu nie odwołała się bezpośrednio do szkalowanych osób na temat ich działalności, dlaczego dała przyczynek do rozniecania waśni medialnych. Takie nieprzemysłane artykuły szkodzą zarówno stosunkom międzyludzkim, jak też między państwowym. ■

Fpt.gov.pl

XXXVI festival | PIEŚŃ ZNAD
SOŁCZY
2023 r.
28 MAJA
PARK MIEJSKI W SOŁECZNIKACH

godz. 11.00 - KIERMASZ SZTUKI LUDOWEJ
I RĘKODZIELA
godz. 12.00 - MSZA ŚW.
godz. 13.30 - KONCERT
godz. 14.00 - WARSZTATY EDUKACYJNE

Organizator: Centrum Kultury Sołecznicki Rejon Wileński

Sponsorzy: Urząd Miasta Sołecznikach, Urząd Powiatu Sołecznicki, Sołecznicki Ośrodek Regionalny

Impreza bezcenne
formowania i
fotografowanie

Zły debiut Odznaki Honorowej za zasługi dla Polonii i Polaków za Granicą

Odznaczenia i nagrody państwowe mają znaczenie zarówno symboliczne, jak i polityczne. Odznaczając poszczególne osoby, państwo wskazuje, jakie działania mają dla niego priorytet. Wskazuje się czyny, które są dla państwa szczególnie ważne. Odznaczenie państwowe jest również swoistym wskazaniem wzorców postawy obywatelskiej dla całego społeczeństwa.

Niestety, nie zawsze tak jest. Społeczność polska na Litwie, jak i władze Litwy znalazły się w niełatwej sytuacji po wręczeniu 2 maja z okazji Dnia Polonii i Polaków za Granicą Odznaki Honorowej za zasługi dla Polonii i Polaków za Granicą. Kontrowersje wywołało to, że pierwszymi osobami, którym nadano Odznakę Honorową stali się: Waldemar Tomaszewski, Stanisław Pieszko i Józef Kwiatkowski. Odznakę ustanowioną z inicjatywy pełnomocnika Rządu RP do Spraw Polonii i Polaków za Granicą, Jana Dziedziczaka, wręczył premier rządu RP Mateusz Morawiecki w obecności premier rządu Litwy Ingridy Šimonytė. Wręczenie odbyło się podczas uroczystości otwarcia nowego skrzydła Domu Kultury Polskiej w Wilnie. Wydarzenie miało więc znaczenie wyjątkowe. Przede wszystkim właśnie symboliczne. Nagradzając, wskazano osoby, których czyny mają mieć nie tylko duże znaczenie dla państwa polskiego, ale także powinny być wzorcem dla nas, Polaków na Litwie. Ponieważ wydarzenie odbyło się w obecności premier rządu Litwy, było to również wskazaniem przez Polskę dla władz Litwy priorytetów i wzorców, jakie Polska popiera tu na Litwie. Czy wszyscy nagrodzeni rzeczywiście są takimi wzorcami?

Owszem, rzeczą niezaprzeczną jest to, że wszyscy trzej mają zasługi wobec społeczności polskiej na Litwie. Za te zasługi Waldemar Tomaszewski, Stanisław Pieszko i Józef Kwiatkowski w różnym czasie zostali odznaczeni Krzyżem Komandorskim Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej. Ale problem polega na tym, że niektórych ich czynów nie da się obronić i wytłumaczyć, szczególnie w chwili rosyjskiej agresji prze-

ciwko Ukrainie. Chodzi o działania, a w niektórych przypadkach o brak działań, które sprzyjają temu, co nazywamy — ruskim, a wcześniej — sowieckim mir. Mam na myśli nie tylko założenie wstążki georgijewskiej w 2014 r. przez Waldemara Tomaszewskiego czy jego wypowiedzi potępiające ukraiński Majdan albo bronienie reżimu Łukaszenki. Nie mniej gorszą i niebezpieczną zarówno dla Litwy, jak i Polski jest postawa lidera AWPL-ZChR wobec dominujących na Wileńszczyźnie prorosyjskich, putinowskich nastrojów. Rządząca przez dziesięciolecia na Wileńszczyźnie polska partia — nic, absolutnie nic nie zrobiła — aby zmienić ten niebezpieczny stan rzeczy.

Jakim wzorcem ma być odznaczenie Stanisława Pieszki, który w kluczowej dla Litwy chwili nie głosował za Aktem Niepodległości? To był moment, w którym się decydowało: być czy nie być niepodległym państwem litewskim. Wstrzymanie się od głosu przez kilku posłów Polaków, w tym Stanisława Pieszki, skutkowało pogłębieniem braku zaufania Litwinów do społeczności polskiej w naszym kraju i trudno-

Wygląda na to, że dla inicjatora odznaczenia zasługi odznaczonych z jakiegoś powodu zasłoniły wspomniane powyżej ich działania. Działania czasami ewidentnie mijające się z polską i litewską racją stanu. To zły sygnał zarówno dla społeczności polskiej na Litwie, jak i władz Litwy.

ściami w budowaniu dobrych relacji między naszymi narodami. Stało się to antypolskim paliwem dla litewskich nacjonalistów.

Najmniejsze kontrowersje budzi postać Józefa Kwiatkowskiego. Chociaż, jak zauważył polski portal niezależna.pl: „Zawsze można zadać pytanie, dlaczego polskie szkolnictwo na Litwie w równym stopniu stało się ośrodkiem polskości, co narzędziem rusyfikacji pokoleń Polaków. To tragiczna prawda, o której w Polsce w zasadzie się nie mówi, a niestety problem jest bardzo realny”.

Nie wiem, komu zawdzięczają te wysokie wyróżnienia. Statut odznaczenia wskazuje, że nadaje ją „Prezes Rady Ministrów z własnej inicjatywy lub na wniosek Pełnomocnika Rządu ds. Polonii i Polaków za Granicą, posłów, senatorów, ministrów, kierowników urzędów centralnych, a także kierowników placówek zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej. O zasadności nadania Odznaki rozstrzyga Prezes Rady Ministrów”. Sytuacja na pewno jest niezręczna dla prezesa rady ministrów RP Mateusza Morawieckiego, który ma ogromny wkład w walkę z rosyjskim imperializmem, wiele robi dla społeczności polskiej na Litwie, a także dla poprawy i rozwoju stosunków polsko-litewskich.

Wygląda na to, że dla inicjatora odznaczenia zasługi odznaczonych z jakiegoś powodu zasłoniły wspomniane powyżej ich działania. Działania czasami ewidentnie mijające się z polską i litewską racją stanu. To zły sygnał zarówno dla społeczności polskiej na Litwie, jak i władz Litwy. ■

Robert Mickiewicz
Redaktor naczelny
„Kuriera Wileńskiego”

Smutne prognozy gospodarcze

Bank SEB prognozuje, że produkt krajowy brutto (PKB) Litwy skurczy się w tym roku o 0,2 proc., zaś według prognoz Swedbanku, skurczy się o 0,3 proc. Wcześniej bank SEB przewidywał, że w 2023 r. PKB kraju wzrośnie o 0,1 proc.

Honorata Adamowicz

Algirdas Butkevičius, wiceprzewodniczący Komisji Budżetowo-Finansowej, były premier Litwy w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” mówi, że czekają nas smutne czasy.

EKSPORT ZMNIEJSZA SIĘ

— Prognozować, co będzie w przyszłości, jest bardzo trudno. Obserwując cały proces i analizując gospodarkę, widzimy, że naszym największym motorem napędowym w gospodarce jest eksport, który stanowi 70 proc. PKB. Dzisiaj eksport Litwy się zmniejsza, a to znaczy, że bardzo ujemnie wpływa na naszą gospodarkę. W tym roku produkt krajowy brutto na pewno się skurczy, boję się prognozować, ale myślę, że w 2024 r. będzie podobnie — zaznacza Algirdas Butkevičius.

Średnia inflacja na Litwie w tym roku wyniesie 9 proc., a pod koniec roku spadnie do 3 proc., wynika z najnowszego przeglądu gospodarczego Litwy przeprowadzonego przez bank SEB. W przyszłym roku przewiduje się wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych o 2,7 proc.

— Bardzo ważne jest, aby nasze firmy miały długoterminowe kontrakty i zamówienia na okres jednego roku. Jeszcze przed rokiem mówiono, że firmy mają zamówienia na rok do przodu. Teraz umowy na zamówienia są podpisywane na 3–4 miesiące. A to znaczy, że nie wiadomo, co będzie dalej. Wszystko wskazuje na to, że nie będzie stabilnej sytuacji gospodarczej — mówi wiceprzewodniczący Komisji Budżetowo-Finansowej.

W przyszłym roku Swedbank spodziewa się wzrostu gospodarczego na poziomie 2 proc., tymczasem bank SEB spodziewa się wzrostu gospodarczego na poziomie

■ W kraju mamy recesję, więc mieszkańcy na pewno to odczują Fot. M.P.

2,7 proc. — wcześniej wskaźnik ten sięgał 3,5 proc.

SYTUACJA ZALEŻY OD PAŃSTW, DO KTÓRYCH EKSPORTUJEMY

— Jeśli chodzi o bezrobocie, to myślę, że będzie rosło. Litwa bardzo dobrze poradziła sobie z bezrobociem w czasie pandemii. Państwo udzielając dotacji pomogło zachować miejsca pracy. Teraz jednak sytuacja jest inna. Firmy muszą polegać na swoich siłach. Oczywiście, że będą się starały zachować pracowników, ale nie wiadomo, jak się to uda. Na podwyżki liczyć nie ma co. Sytuacja naszej gospodarki zależy też od państw, do których eksportujemy, przede wszystkim są to: Niemcy, Polska, Łotwa, Wielka Brytania. Jeżeli tam konsumpcja będzie się zmniejszała, to eksport u nas także spadnie. To spowoduje, że będziemy mniej produkować, co doprowadzi do zwolnień — komentuje Algirdas Butkevičius.

Greta Ilektytė, ekonomistka Swedbanku w rozmowie z „Kurie-

rem Wileńskim” mówi, że w kraju mamy recesję, więc mieszkańcy na pewno to odczują.

— Prognozy są smutne, ale nie szokujące. Prognozuje się, że gospodarka spowolni minimalnie, więc nie powinno być wielkiego szoku. Nie wszystkie sektory gospodarcze odczują tego negatywne skutki — powiedziała ekonomistka.

BEZROBOCIE WZROŚNIE

Według SEB Banku bezrobocie wzrośnie w tym roku z 5,9 proc. do 6,9 proc. Średnia pensja będzie o około 10,7 proc. wyższa, przewiduje bank.

— Bezrobocie wzrośnie. Właśnie otrzymaliśmy najnowsze dane dotyczące bezrobocia. Więści są smutne, bezrobocie wzrosło i prawdopodobnie w najbliższej przyszłości będzie nadal rosło. Pracodawcy też nie będą mogli w tak szybkim tempie jak dotąd podnosić wynagrodzenia — mówi Greta Ilektytė. ■

Gdzie się mieszka na Litwie najlepiej

Coraz więcej samorządów zapewnia mieszkańcom wyjątkowo dobrą jakość życia — wynika z danych za rok 2021 dotyczących poziomu przedsiębiorczości, edukacji, infrastruktury publicznej i innych aspektów.

Anna Pieszko

Wskaźnik jakości życia (lit. Gyvenimo kokybės indeksas — GKI) poszczególnych samorządów zaprezentowało Ministerstwo Finansów.

Na indeks GKI składa się 41 wskaźników w 6 obszarach: materialne warunki życia; przedsiębiorczość ludności i konkurencyjność biznesu; usługi zdrowotne; usługi edukacyjne; demografia, aktywność obywatelska i społeczna; infrastruktura publiczna, jakość i bezpieczeństwo środowiska mieszkalnego. Za pomocą GKI można sprawdzić ogólne oceny każdego samorządu, ich poszczególne obszary i wskaźniki, porównać samorządy ze sobą lub monitorować zmiany w latach 2013–2021.

TOP 5 SAMORZĄDÓW. LIDEREM — WILNO

W 2021 r. na pierwszym miejscu znalazł się samorząd miasta Wilna ze wskaźnikiem GKI 1,02, podczas gdy średnia krajowa wyniosła 0,57. W porównaniu z danymi z 2020 r., w TOP 5 pozostały te same samorządy, jedynie samorząd rejonu kowieńskiego zamienił się miejscami w rankingu GKI z samorządem miasta Kłajpedy. Na 2. miejscu uplasował się samorząd m. Kowno (0,78), na 3. — rejon kowieński (0,77), na 4. — miasto Kłajpeda (0,76) i na 5. — Nerynga (0,73).

GKI pokazuje, że pod względem ogólnej jakości życia Wilno nadal zajmuje pierwsze miejsce. W porównaniu z 2020 r. samorząd rejonu możejskiego znalazł się w pierwszej piątce pod względem przedsiębiorczości, samorząd rejonu rosieńskiego, rejonu jezioroskiego i rejonu malackiego pod względem wykształcenia, a samorząd rejonu pokrojskiego według infrastruktury publicznej.

Chociaż Wilno jest ogólnie liderem GKI w latach 2013–2021, jednak nie we wszystkich obszarach zajmo-

wało najwyższe pozycje. Na przykład w 2021 r. samorządy Połagi, Kowna i Szawli przodowały w dziedzinie usług zdrowotnych, podczas gdy Wilno zajęło 5. miejsce.

Patrząc na poszczególne wskaźniki, np. liczbę przestępstw, w 2021 r. najlepsza sytuacja była w Neryndze (najmniej, bo 1 076 przestępstw na 100 tys. mieszkańców). Największą liczbę przestępstw odnotowano w Wilnie i Kownie — odpowiednio 1 830 i 1 671.

Wśród najlepszych samorządów pod względem ogólnej jakości życia w 2021 r. najwyższe dochody po opodatkowaniu odnotowano w Wilnie i Kownie — odpowiednio 1 139 euro i 1 046 euro. W 2021 r. Nerynga miała najniższy odsetek ludności pracującej wśród ludności w wieku produkcyjnym (50 proc.), dla porównania w Wilnie — 93 proc.

Liczba łóżek opieki paliatywnej, pielęgniarskiej na 1 tys. mieszkańców była największa w Wilnie — 853, a najmniejsza w Neryndze — 10.

Najniższy wskaźnik GKI w 2021 r. został ustalony w Jeziorosach (0,44).

Kolejne miejsca zajmują samorządy rejonu szkudzkiego (0,45), rejonu Kelmė (0,45), rejonu wyłkowyskiego (0,46) i rejonu łódzkiego (0,46). Jednak samorząd rejonowy Jeziorosy plasuje się dość wysoko — na 4. miejscu, a samorząd rejonowy Skuodas na 12. miejscu — w podindeksie usług edukacyjnych.

W 2021 r. najniższe płace zarobkowe wśród samorządów o najniższym GKI odnotowano w rejonie jezioroskim (720 euro). GKI samorządu kalwaryjskiego był najniższy co roku w latach 2013–2020, ale w 2021 r. wskaźnik GKI tego rejonu wzrósł do 55. pozycji.

WZROST GKI W REJONIE SOLECNICKIM

W latach 2013–2021 najszybszy wzrost materialnych warunków życia nastąpił w samorządach rejonu solecznickiego (237 proc.), kalwaryjskiego (224 proc.), radwiliskiego (221 proc.), preńskiego (216 proc.) i rejonu szyrwinckiego (210 proc.).

13.>>

■ Rejon solecznicki w 78 proc. jest zamieszkały przez Polaków Fot. Facebook

12.>>

Najmniejszą zmianę wskaźnika odnotowano w samorządach Wisagini (49 proc.), Kazlų Rūda (62 proc.), Kłajpedy (87 proc.), Kiejdan (94 proc.) i Uciany (97 proc.).

W dziedzinie przedsiębiorczości i konkurencyjności biznesowej ludności wartość wskaźnika GKI wzrosła kilkakrotnie w samorządach rejonu solecznickiego (1 218 proc.), kalwaryjskiego (788 proc.), jurborskiego (357 proc.), birsztąńskiego (289 proc.) i szyrwinckiego (285 proc.), najmniejszą zmianę odnotowano w Wisagini (49 proc.), Elektrenach (26 proc.), Skuodasie (30 proc.) i Oranach (36 proc.).

SOLECZNIKI, SPECYFICZNY REJON

— Od ostatnich 10 lat mam okazję obserwowania zmian zachodzących w rejonie solecznickim. Z pewnością znacząco się poprawiła tutaj infrastruktura — można powiedzieć, że jest na wysokim poziomie. W samych Solecznikach są dobre drogi, dobre chodniki, ale także wszelka dodatkowa infrastruktura, czyli np. strefy wypoczynku wokół fontanny w centrum czy też nad rzeką Solczą przepływającą przez miasto. Są tu dobrze przygotowane udogodnienia, takie jak ławki, ścieżki, plaża — ocenia w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Karol Kaźmierczak od ponad roku mieszkający w Solecznikach.

— Bardzo dobrze oceniam infrastrukturę sportową, która jest nie tylko dla szkół. To stadion z tartanową bieżnią, trzy boiska do siatkówki, ogrodzone miniboisko do futbolu, ogrodzony kort tenisowy — moim zdaniem jest to bardzo dużo jak na 7-tysięczne miasteczko. Właściwie każdy znajduje tu coś dla siebie. Jest to naprawdę zaskakująco dobrze urządzone, jak na rejon, który najczęściej jest lokowany w dolnej części rankingu — zauważa nasz rozmówca.

Jednak reszta rejonu to odrębny temat. Choć centrum jest urządzone dobrze, w niektórych pozostałych miejscowościach, które odwiedzał nasz rozmówca, z infrastrukturą jest gorzej.

— Zasadniczą kwestią jest to, że ludność w rejonie jest bardzo rozproszona. W tej sytuacji widoczne

Samorząd rejonu solecznickiego organizuje bardzo dużo imprez kulturalnych nasyconych wielokulturowością **Fot. Anna Pieszko**

są deficyty infrastruktury drogowej, ale wydaje mi się, że mało który kraj byłoby stać na zapewnienie kompletnej sieci asfaltowanych dróg przy tak znacznym rozproszeniu ludności. Mimo wszystko drogi w rejonie i tak są nadspodziewanie dobrze urządzone, przynajmniej ostatnio. Nie wiem, czy to jest zasługa samorządu, czy funduszy państwowych. Kiedy mieszkałem w Ejszyszkach, były modernizowane dwie drogi prowadzące do tej miejscowości: jedna w stronę Tietiańc, druga prowadząca na Tawsiuny, służąca wyłącznie ich mieszkańcom. Nie można powiedzieć, że nie robi się nic, ale na pewno na niektórych odcinkach jest problem, chociażby w Jaszunach czy na obrzeżach Puszczy Rudnickiej, na odcinku Żegaryno-Biała Waka-Jaszuny. Czasem bywa to wyzwaniem dla samochodu — dodaje Karol Kaźmierczak.

Rejon solecznicki w 78 proc. jest zamieszkały przez Polaków i jest jedynym takim rejonem na Litwie zamieszkałym w większości przez mniejszość narodową. W związku z tym, jak zauważa nasz rozmówca, ma swoje specyficzne zapotrzebowania kulturalne, które są zaspokajane wręcz „z górką”.

— Byłem wręcz zszokowany tym, że samorząd organizuje bardzo dużo imprez kulturalnych nasyconych wielokulturowością i skierowanych do tych społeczno-

ści, które tutaj mieszkają. Zawsze są tu świętowane i litewskie, i polskie święta narodowe, polskie i litewskie rocznice. Jest tu widoczna współpraca z państwem polskim. Instytucje z Polski dokładają się do organizacji imprez, co powoduje, że oferta tutaj jest znakomita. Była recytacja „Sklepów cynamonowych” Schulza w reżyserii polskiego uznanego twórcy, był festiwal kina polskiego zorganizowany nie tylko w Wilnie, ale też w Solecznikach, był monodram Słowackiego odgrywany przez profesjonalną aktorkę z Krakowa, były piosenki Leonarda Cohena śpiewane przez znanego aktora z Polski, niedawno znowu zabrzmiał Norwid w interpretacji innego polskiego aktora, koncert trio z Litewskiej Filharmonii Narodowej zorganizowany w wybitnym entourage'u Pałacu Balińskich, przepięknym odnowionym zabytku. Dodać trzeba, że takie imprezy, jak np. dożynki, święto Jana czy Zielna są masowe i wszystko to jest za darmo. Powiem szczerze, że mieszkałem w Polsce w jednej z najbogatszych gmin wiejskich i tam nie miałem takiej oferty kulturalnej, jaka jest tutaj. To jest wprost szokujące i bardzo pozytywnie zaskakujące, ile człowiek poszukujący kultury może tutaj przeżyć — podkreśla nasz rozmówca z Dolnego Śląska. ■

Arrasy Zygmunta Augusta w Pałacu Wielkich Książąt Litewskich

3 maja w Muzeum Narodowym Pałacu Wielkich Książąt Litewskich otwarta została wystawa „Arrasy Zygmunta Augusta w Wilnie”.

Ilona Lewandowska

Wystawę, określaną jako największe wydarzenie w dziejach litewskiego muzealnictwa, będzie można oglądać w Wilnie tylko przez dwa i pół miesiąca. Przedsięwzięciu patronują prezydenci Andrzej Duda i Gitanas Nausėda.

ZŁOTY WIEK POLSKI I LITWY

„Wspominamy dziś złoty wiek Wielkiego Księstwa Litewskiego i Królestwa Polskiego, XVI stulecie, epokę renesansu, która charakteryzowała się reformami i przemianami, rozwojem związków kulturowych w Europie, fenomenem mecenatu. Właśnie w tym czasie zaczęliśmy odczuwać także wielkie zagrożenie ze Wschodu, które nie mija także dzisiaj” — mówił podczas otwarcia wystawy Dyrektor Pałacu Władów Vydas Dolinskas.

„Jednym z najbardziej wyrazistych znaków tego rozkwitu renesansowego Wilna i Krakowa są legendarne, nieporównywalne z niczym i bezcenne gobeliny Zygmunta Augu-

sta, króla Polski i Wielkiego Księcia Litewskiego” — powiedział Dolinskas.

Jak podkreślał dyrektor muzeum, wystawa ta jest więc wyjątkowym znakiem uwagi i przychylności Muzeum Zamku Królewskiego na Wawelu i Polski wobec Litwy, a także najlepszym prezentem dla Wilna z okazji jego 700-lecia. Jest to również jeden z najbardziej złożonych, największych i najdroższych projektów w historii litewskiego muzealnictwa, a o wyjątkowości wystawy „Arrasy Zygmunta Augusta w Wilnie” świadczy fakt, że „w tej skali nigdy wcześniej gobeliny nie były eksponowane poza murami Zamku Królewskiego”.

OTWARCIE W SYMBOLICZNYM DNIU

Wydarzenie odbywa się pod patronatem prezydentów Polski i Litwy. W uroczystym otwarciu wystawy wziął udział prezydent Gitanas Nausėda.

„To symboliczne, że dzisiejsze (3 maja) otwarcie międzynarodowej wystawy ukazuje jeszcze wcześniejsze i głębsze pokłady historycznych

więzi i integracji kulturowej między Litwą i Polską, a także z całą Europą. Do Pałacu Wielkich Książąt Litewskich wracają renesansowe skarby — najbardziej reprezentatywne artefakty z kolekcji arrasów Zygmunta Augusta, która jest wyjątkowym fenomenem w historii kultury europejskiej i integralną częścią światowego dziedzictwa artystycznego” — powiedział prezydent.

Gitanas Nausėda podkreślił, że wystawa ta jest szczególnym i znaczącym darem Zamku Królewskiego na Wawelu a za jego pośrednictwem — całej Polski z okazji 700-lecia Wilna. Dzięki rozwijającej się od wielu lat udanej współpracy międzynarodowej między litewskimi i polskimi muzeami, instytucjami naukowymi i instytucjami pamięci kulturalnej, najbardziej reprezentatywne gobeliny Zygmunta Augusta będą dostępne dla wilnian i gości, wśród których będą przywódcy NATO, którzy w lipcu będą uczestniczyć w szczycie sojuszu w Wilnie.

15.>>

3 maja w Muzeum Narodowym Pałacu Wielkich Książąt Litewskich otwarta została wystawa „Arrasy Zygmunta Augusta w Wilnie”

14.>>

„Chciałbym podziękować organizatorom wystawy — Muzeum Narodowemu Pałacowi Wielkich Książąt Litewskich, Zamkowi Królewskiemu na Wawelu, Instytutowi Adama Mickiewicza, ich liderom i społecznościom oraz partnerom — wszystkim tym, którzy swoim profesjonalizmem, entuzjazmem i zasobami przyczynili się do sukcesu tego projektu wystawienniczego” — powiedział prezydent.

ZYGMUNT AUGUST ZAMAWIAŁ ARRASY MIESZKAJĄC W WILNIE

List prezydenta RP, Andrzeja Dudy odczytał Konstanty Radziwiłł, ambasador RP na Litwie. Prezydent Polski wyraził w nim radość z faktu prezentowania arrasów w Wilnie, przywołując wkład Zygmunta Augusta w dzieje Polski i Litwy, jako twórcy nowego rozdziału historii obu państw i prekursora idei niezwykle ważnych dla współczesnej Europy.

Prezydent przywołał burzliwe dzieje niezwykle cennych tkanin w czasach rozbiorów i kolejnych wojen i wielką troskę, jaką przez stulecia Polacy otaczali narodowe skarby. „My Polacy, z okazji 700-lecia stolicy Wilna, przekazujemy na czas wystawy tę niezwykle cenną relikwię braciom Litwinom. Pamiętamy, że właśnie w Wilnie mieszkał Zygmunt

W uroczystym otwarciu wystawy wziął udział prezydent Gitanas Nausėda wraz z małżonką

August, gdy zamówił te arcydzieła, z których dziś jesteśmy dumni” — pisał prezydent RP.

Ambasador skierował również do zebranych kilka zdań od siebie w języku litewskim, co zostało bardzo ciepło przyjęte przez licznie zgromadzoną publiczność. Przypomniał, że po raz pierwszy arraszy ozdobiły zamek krakowski na Wawelu z okazji zaślubin Zygmunta II Augusta z Katarzyną Habsburżanką w lipcu 1553 r., następnie jednak były świadkami miłości, jaka połączyła Zygmunta Augusta i Barbarę Radziwiłłównę. „Wspaniale, że po prawie 500 latach powróciły choć na chwilę do Wilna,

kolebki tych dwóch rodów” — powiedział ambasador, zachęcając, by na arraszy patrzeć z takiej właśnie, ludzkiej perspektywy.

NIEZWYKLE BOGATA KOLEKCJA

Cała kolekcja arrasów Zygmunta Augusta liczyła pierwotnie około 160 sztuk. Wykonana została w Brukseli dla polskiego króla w latach od około 1550 do 1560 r. Do czasów obecnych przetrwało 138 tkanin. Choć zbiór składa się z kilku serii o różnych tematach, wymiarach i formatach, które zostały wykonane w różnych warsztatach, stanowi jednak zwartą całość. Zbiór uważany jest za jedną z najcenniejszych kolekcji tkanin artystycznych na świecie.

Muzeum prezentuje wszystkie grupy kolekcji gobelinów Zygmunta Augusta. W Wilnie można zobaczyć blisko 40 najpiękniejszych arrasów — 9 arrasów ze scenami biblijnymi z serii: Dzieje Pierwszych Rodziców, Dzieje Noego, Dzieje wieży Babel, 10 z motywami roślinnymi, 6 arrasów z inicjałami władcy, 10 arrasów z herbami Litwy i Polski oraz 2 inne mniejsze arraszy. Niektóre z tkanin wkomponowane zostały ekspozycją wewnątrz. Tak duża kolekcja gobelinów nigdy nie była eksponowana poza murami Wawelu.

Więcej o arrasach króla i kulisach wystawy w kolejnym wydaniu magazynowym. ■

Fot. Robertas Dačkus/lrp.lt

■ W Wilnie można zobaczyć blisko 40 najpiękniejszych arrasów

9 maja w Rosji: trudno świętować zwycięstwo, kiedy zwycięstwa brak

Od dziesięcioleci 9 maja było najważniejszym świętem w Rosji. Dzień Zwycięstwa, zdaniem kremłowskiej propagandy, musiał łączyć mieszkańców w kraju bez względu na narodowość i status społeczny. Wiktor Denisenko sądzi, że brak zwycięstwa w Ukrainie osłabia propagandowy przekaz wewnątrz Rosji.

Antoni Radczenko

W ubiegłym tygodniu dwa drogi zaatakowały Kreml. Ukraina od początku odżegnywała się od ataku. Strona rosyjska natomiast od razu o atak oskarżyła Kijów. Rzecznik prasowy Władimira Putina Dmitrij Pieskow zapewnił, że tradycyjna defilada na placu Czerwonym z okazji Dnia Zwycięstwa się odbędzie.

ZIDEOLOGIZOWANE ŚWIĘTO

W Rosji, w odróżnieniu od Zachodu, dzień zwycięstwa nad III Rzeszą jest obchodzony nie 8, a 9 maja. Od czasów ZSRS podczas obchodów Dnia Zwycięstwa w Moskwie na placu Czerwonym odbywała się defilada wojskowa. Celem defilady była prezentacja mocy rosyjskiego wojska. „Kult zwycięstwa” zaczął jeszcze bardziej się wzmacniać za czasów Putina. Propagandyści stosowali coraz

bardziej agresywną retorykę. Atak na Ukrainę w pewnym stopniu również wywodzi się z tej retoryki. Na początku wojny Putin mówił o „denazyfikacji Ukrainy”, czyli dawał do zrozumienia mieszkańcom Rosji, że sąsiednim krajem rządzi „spadkobiercy Hitlera”.

W tym roku Kreml, z powodu wojny w Ukrainie, po cichu zaczyna tonować retorykę.

— Patrząc na teraźniejszą sytuację, widzimy, że w niektórych regionach leżących bliżej ukraińskiej granicy wszelkie obchody, jak rozumiem z powodu bezpieczeństwa, zostały odwołane. Jak zapewniają na Kremlu, defilada na placu Czerwonym ma się jednak odbyć. Kwestia zwycięstwa w II wojnie światowej, w ciągu ostatnich kilkudziesięciu lat, w Rosji była fundamentalna. Dzień Zwycięstwa był podstawo-

wym świętem w Rosji. Oczywiście święto to było bardzo zideologizowane. Tym niemniej, kiedy brakuje jakichkolwiek namacalnych zwycięstw w Ukrainie, to ta wcześniejsza narracja staje się dla władz problematyczna.

Niedawno do sieci wyciekły oficjalne dokumenty Kremla, gdzie były rekomendacje dla państwowych i propagandowych mediów. Mówi się tam, żeby zbyt nie skupiać się i nie eksploatować tego tematu. To oznacza, że nie jest on zbyt wygodny dla władz; na zasadzie, że trudno mówić o zwycięstwie w przeszłości, kiedy teraźniejszego zwycięstwa brak — mówi „Kurierowi Wileńskiemu” Wiktor Denisenko z Centrum Badań Dziennikarstwa i Mediów Uniwersytetu Wileńskiego.

17.>>

■ Wcześniej obchody 9 maja były organizowane również w Wilnie na Cmentarzu Antokolskim Fot. Marian Paluszkiewicz

16.>>

Co prawda, podkreśla ekspert, kiedy o zwycięstwie „trąbiono przez dziesięciolecia”, to zrezygnować w trybie natychmiastowym nie bardzo się udaje.

— Dlatego, według mnie, zdecydowano na Kremlu o takim kompromisowym rozwiązaniu — oznacza rozmówca.

BRAK SUKCESÓW

Władze Federacji Rosyjskiej miały nadzieję, że uda się dokonać jakiegось postępu na froncie, co zostałyby zaprezentowane mieszkańcom jako wielkie zwycięstwo.

— Rosja próbowała zająć Bachmut, aby pokazać swoje „wielkie zwycięstwo”. Zwycięstwo się nie udało i nic nie wskazuje na to, że na tym odcinku frontu zajdą jakieś kardynalne zmiany. Powracając do defilady w Moskwie, to trzeba pamiętać, że zawsze była ona organizowana na szeroką skalę, z pompacyjną prezentacją techniki wojskowej. To, co podkreślają niektórzy analitycy: teraz Rosja nie posiada współczesnej techniki wojskowej, ponieważ wszystko rzucono do Ukrainy. Wszystko wskazuje na to, że obrazek z placu Czerwonego będzie w tym roku o wiele skromniejszy niż wcześniej — komentuje Denisenko.

Do tego 5 maja pojawiło się nagranie, na którym szef tzw. Grupy Wagnera, Jewgienij Prigożyn, na tle ciał poległych najemników wyzywa w niecenzuralny sposób Szojgu oraz dowódcę sił rosyjskich, Gierasimowa. Zarzuca im, że nie dają najemnikom amunicji, tylko „obżerają się w swoich gabinetach z mahoniowymi meblami”. Zagroził też, że 10 maja wycofa się z Bachmutu. Cześć analityków sądzi, że jest to dalsza część konfliktu na linii Prigożyn—Ministerstwo Obrony. Inną wersję podała rosyjska niezależna publicystka Julija Łatynina. „Weźmy na przykład skargi Prigożyna. Jeśli mu zaufamy, to oznacza, że »Wagner« już się kończy. Czy to jednak prawda, czy po prostu manewr w celu zwabienia ukraińskiego wojska do pułapki? Sztab Generalny Rosji próbuje odgadnąć, w jakim kierunku podąży kontrofensywa ukraińskich sił zbrojnych. Jeden z wariantów może

■ Rys. Władysław Mickiewicz

polegać na uderzeniu z Bachmutu na Siewierodonick i Lisiczansk. Proszę sobie wyobrazić, że cały ten »konflikt« jest nieprawdziwy i armia Ukrainy uderzy tam, gdzie niby nie musi być sprzeciwu, a tam żywy i zdrowy »Wagner« z rezerwami” — napisała na łamach „Novaya Gazeta. Europa”.

WEWNĘTRZNY KONFLIKT

Nasz rozmówca twierdzi, że na obecnym etapie trudno coś powiedzieć na ten temat, ponieważ posiadamy bardzo zdawkową informację.

— Powiedziałbym w ten sposób, że pewne napięcie między Prigożynem a jakimiś „wieżami kremla” istnieje naprawdę. To napięcie pojawiło się nie dzisiaj. To napięcie widać od kilku miesięcy. Nie wiemy tego na pewno, ale Kreml w Prigożynie i jego prywatnej armii może dostrzegać niebezpieczeństwo dla siebie. Człowiek, który posiada własne siły zbrojne, jest zawsze niebezpieczny dla władzy. Z pewnością Kreml czerpie odpowiednie korzyści z tego, że „Wagner” wykonuje odpowiednie funkcje na wojnie. Z drugiej strony, gdyby „Wagner” pokazał pewien progres, to w znaczny sposób wzmocniłoby pozycje Prigożina.

Dlatego Kreml może świadomie ograniczyć dostawy amunicji i uzbrojenia dla tej jednostki wojskowej, ponieważ gdyby najemnicy „Wagnera” byli doskonale uzbrojeni, to nie wiadomo, jak zachowaliby się, gdyby doszło do jakiegokolwiek konfliktu wewnątrz Rosji. Moim zdaniem Kreml faktycznie może mieć pewne obawy względem Prigożina — podsumowuje Wiktor Denisenko.

DZIEŃ ZWYCIĘSTWA

Dzień Zwycięstwa w Rosji nie był obchodzony od zakończenia wojny światowej. Uroczyste defilady odbyły się tylko w latach 1946–47. Od 1949 r. był to zwykły dzień pracy. Oficjalnym świętem 9 maja zostało tylko w 1965 r. Początkowo defilady zwycięstwa organizowano tylko z okazji dat jubileuszowych, czyli w latach 1975 lub 1985. Od 1995 r. są organizowane każdego roku. Wcześniej obchody 9 maja były organizowane również w Wilnie na Cmentarzu Antokolskim, gdzie znajdował się monument poświęcony sowieckim żołnierzom. W roku ubiegłym decyzją Samorządu Miasta Wilna rzeźba została usunięta z terenu nekropolii. ■

Będą przykre niespodzianki dla tych, którzy nie zmienią planów na prąd

Prawie pół miliona odbiorców energii elektrycznej nadal nie odnowiło umów na dostawy, chociaż ceny energii elektrycznej na rynku spadły. Po 1 lipca już nie będzie państwowej rekompensaty, więc drożej zapłacą za prąd.

Już teraz użytkownik może wybrać na rynku operatorów ceny poniżej 28 ct/kWh. Jest i druga dobra wiadomość — od 1 czerwca niezależni dostawcy prądu, na co już zezwolił Sejm, będą mogli jednostronnie obniżyć dotychczasowe ceny.

WYPOWIEDZENIE UMOWY

Tymczasem mieszkańcy już teraz mogą wypowiedzieć umowy z dostawcami prądu w dowolnym momencie i bez żadnych konsekwencji finansowych.

Jeśli cena posiadanego planu spadnie o co najmniej 1 ct za kWh, to średnio zaoszczędzi się 1,5 euro miesięcznie. Przy spadku o 6 ct średni rachunek miesięczny jest mniejszy o 9 euro.

CENY OPERATORÓW

Wszystkie niezależne spółki oferują teraz ceny poniżej 28 centów za kilowatogodzinę, co jest progiem, od którego zaczyna obowiązywać państwowa rekompensata za energię elektryczną.

Tym samym klienci, którzy podpisali „droższe” umowy, mogą latem liczyć się z wyższymi rachunkami.

Spółka Enefit jako najniższą cenę oferuje umowę na 24 miesiące z ceną 25,63 ct/kWh (plan ESO „Standard”, jedna strefa czasowa).

Ignitis proponuje plan Optimalus z terminem na 24 miesiące i półroczną zniżką 22,9 ct za kWh.

OBIORCY ZMIENIAJĄ PLANY

Dostawcy prądu twierdzą, że mają jeszcze około 20 proc. lub więcej klientów z umowami pod-

Z końcem czerwca wygasną dotychczasowe rekompensaty dla mieszkańców **Fot. Eso.lt**

pisany po kursie wyższym niż 28 centów.

Ignitis od początku roku zachęca do planów przejścia na tańsze plany. Jak podaje spółka, użytkownicy, którzy mają wyższe od średniego zużycie prądu i ustalili cenę w szczytowym momencie, teraz bardzo aktywnie zmieniają swoje plany. Obecnie tylko około jedna trzecia odbiorców ma cenę wyższą niż 28 ct za kWh.

Spółka Enefit twierdzi, że około jedna czwarta jej klientów ma dotychczasowe, droższe umowy. „Obecnie około 24 proc. naszych klientów ma umowy z cenami wyższymi niż 28 ct za kWh” — podała spółka.

W Elektrum Lietuva ok. jedna piąta gospodarstw domowych nadal płaci ponad 28 ct/kWh.

NIEZNACZNY WZROST

Dainius Kreivys, minister energetyki uważa, że do końca roku

ceny energii elektrycznej nieznacznie wzrosną, ale „nie ma już nawet mowy” o tak wysokich cenach energii, które miały miejsce w zeszłym roku.

Przewiduje, że cena prądu dla mieszkańców powinna oscylować w przedziale 15–25 ct, co wyjaśni się już w tym miesiącu, kiedy nastąpi przeliczenie taryf na lipiec. Zaznaczył, że ok. 400 tys. mieszkańców nie zmieniło jeszcze umów z dostawcami energii elektrycznej, mimo że już są oferowane lepsze taryfy.

Z końcem czerwca wygasną dotychczasowe rekompensaty dla mieszkańców. W zeszłym tygodniu Sejm zatwierdził poprawki do ustawy, które dają niezależnemu dostawcy prawo do jednostronnego obniżania ceny dostaw energii elektrycznej dla gospodarstw domowych. ■

Opr. Aleksander Borowik

Kiedy urlop najbardziej finansowo się opłaca

Aleksander Borowik

Kiedy najlepiej wybrać się na wakacje tego lata? Zawsze najlepiej jest wziąć urlop w miesiącach z największą liczbą dni roboczych — radzą księgowi i wskazują na czerwiec, sierpień i październik tego roku.

„Planując letnie wakacje, można obliczyć, który miesiąc jest najkorzystniejszy na urlop, a kiedy będą finansowe straty. To, ile otrzyma się na koniec miesiąca, zależy od obliczania wynagrodzenia urlopowego” — zaznacza się w przesłanym nam komunikacie Stowarzyszenia Litewskich Księgowych i Audytorów.

Pracownicy zatrudnieni na podstawie umowy o pracę mają prawo do 20 dni roboczych urlopu wypoczynkowego rocznie. Wysokość urlopowych może być różna w różnych miesiącach ze względu na procedurę ich obliczania.

Wielkość wynagrodzenia urlopowego może być większa lub mniejsza niż średnie wynagrodzenie pracownika, dlatego należy dokładnie wybrać, który miesiąc jest najbardziej korzystny finansowo do skorzystania z urlopu.

Wysokość wynagrodzenia urlopowego uzależniona jest od średniej wynagrodzenia z ostatnich 3 miesięcy oraz liczby dni roboczych w tych miesiącach, licząc okres przed rozpoczęciem urlopu.

„DOBRE” I „ZŁE” MIESIĄCE

Daiva Čibirienė, prezes Stowarzyszenia Litewskich Księgowych i Audytorów, wskazała, które miesiące tego roku są najkorzystniejsze, a które nie.

— Jeżeli wynagrodzenie pracownika w tym roku się nie zmieni i bierze on 10 dni urlopu, to najlepiej wybrać się na wakacje w czerwcu, sierpniu i październiku tego roku, bo w tych miesiącach otrzyma się więcej pieniędzy za urlop. A w tym roku lipiec, wrze-

sień, listopad i grudzień to „złe” miesiące, kiedy będzie się miało mniej za dni urlopowe — mówi Daiva Čibirienė.

PRZYKŁADOWY WZORZEC

Pracownik zarabia 1 500 euro przed opodatkowaniem i bierze 10 dni urlopu w czerwcu.

— Załóżmy, że takie same wynagrodzenie otrzymał w ciągu 3 miesięcy poprzedzających urlop: marzec, kwiecień i maj, od których urlop będzie naliczany. Następnie liczymy, ile dni roboczych miały te miesiące: marzec — 23, kwiecień — 19, maj — 22. W ten sposób osoba ta zarobiła 4 500 euro w 3 miesiące. Dzieliąc wynagrodzenie przez przepracowane dni, widzimy, że jeden dzień roboczy kosztuje ok. 70 euro. W czerwcu otrzyma 700 euro jako wynagrodzenie urlopowe za 10 dni. A na liście wypłaty zobaczy sumę 1 521 euro, tj. 21 euro więcej niż jego zwykle miesięczne wynagrodzenie — podkreśla Daiva Čibirienė.

W LIPCU NIE WARTO...

Korzystając z tej samej zasady, obliczamy przypadek, gdy dana osoba

wyjeżdża na wakacje w lipcu. Urlopowe liczymy od kwietnia, maja i czerwca. Miesiące te miały odpowiednio 19, 22 i 22 dni robocze. Jeśli osoba zarobiła 4 500 euro w ciągu trzech miesięcy, dzieląc przez 63 dni, otrzymujemy 71,4 euro — tyle kosztuje 1 dzień urlopu.

Za 10-dniowy urlop taki pracownik otrzymałby 714 euro ekwiwalentu urlopowego, a na koniec miesiąca na liście płacy miałby o 35 euro niższe wynagrodzenie niż zwykle — 1 464 euro. Widzimy więc, że nie warto brać urlopu w lipcu.

Z kolei, jeśli pracownik ten weźmie urlop w sierpniu, to 10-dniowy urlop wyniesie 703 euro, a kwota widniejąca na liście wypłaty wyniesie 1 521 euro, tj. więcej niż zwykle. ■

Kiedy wypłata wzrosła

Jeśli wynagrodzenie pracownika w tym roku wzrosło, to najlepsze miesiące na urlop są te, które są liczone od podwyższonego wynagrodzenia, tj. urlop najlepiej brać nie wcześniej niż 3 miesiące po podwyżce. Pierwszym takim miesiącem byłby kwiecień, jeśli wynagrodzenie wzrosło od 1 stycznia.

Najlepiej wyjechać na wakacje w czerwcu, sierpniu i październiku tego roku, bo w tych miesiącach otrzyma się więcej pieniędzy za dni spędzone na urlopie... **Fot. Vilnius-airport.lt**

Skandal po publikacjach Tapinasa: radni okradają podatników na skalę masową

Honorata Adamowicz

Po tym, jak dziennikarz i społecznik Andrius Tapinas zaczął publikować na Facebooku dane dotyczące nadużywania środków finansowych przeznaczonych na działalność radnych samorządów w przestrzeni publicznej, nie cichną skandale. Tymczasem politycy proponują rozważyć propozycję wypłaty stałej pensji politykom samorządowym.

W rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Andrius Tapinas powiedział, że radni fałszowali dokumenty, próbując zawłaszczyć pieniądze przeznaczone na wydatki pracy: zbierali cudze paragony na paliwo, a następnie oddawali je jako swoje, za pieniądze podatników kupowali na własne potrzeby drogie gadżety.

MASOWE ZJAWISKO

— Pieniądze przeznaczone na działalność radnych samorządów są to środki, które powinny być wykorzystane jako wynagrodzenie za wykonywanie obowiązków służbowych. Służą one do pokrycia kosztów związanych z pracą — jeśli na przykład trzeba jechać na spotkanie z wyborcami. Ale to nie są pieniądze przeznaczone na własne potrzeby — podkreśla Tapinas.

Jak mówi, nie można powiedzieć, że środki te wykorzystują niezgodnie z przeznaczeniem tylko członkowie jednej partii, czy że takie zjawisko zostało zauważone tylko w kilku samorządach. Nadużywanie środków finansowych przeznaczonych na działalność radnych samorządów jest masowym zjawiskiem.

RÓŻNICE W WYDATKACH

— Sumy są dosyć duże. W niektórych samorządach radni wydawali nawet tysiąc euro miesięcznie. Różnice w wydawaniu pieniędzy

Andrius Tapinas powiedział, że radni fałszowali dokumenty, próbując zawłaszczyć pieniądze przeznaczone na wydatki pracy. Fot. Facebook

przeznaczonych na działalność radnych są ogromne. Na przykład niektórzy radni samorządu Kowna miesięcznie wydawali nawet ponad tysiąc euro, a radni samorządu Plungė czy Kazlų Rūda miesięcznie wydawali 40–50 euro. Nie może być 25-krotnej różnicy w wydatkach — mówi dziennikarz.

SCHEMATY OSZUSTW

Nadużywanie środków przeznaczonych na działalność samorządów jest ogromne. Jak mówi Tapinas, politycy stosują różnego rodzaju schematy oszustw. Przykład, który najbardziej utkwiał mu w pamięci, to Ligita Kazlauskienė, wicemer Pagėgiai, która lubi dużo jeździć samochodem i dużo tankuje. Dziwne jest to, że w 2022 r. przedstawiła czeki na zwrot kosztów, w których rozliczano się 37 różnymi kartami bankowymi.

— Albo wicemer ma tyle kart, albo zbierała czeki na paliwo od obcych ludzi, nosiła je do samo-

ządu jako własne i otrzymywała za nie pieniądze. Radni również lubią często naprawiać własne albo swoich bliskich samochody za pieniądze podatników. Większość rozporządzeń rady nie zezwala radnym na zakup smartfonów lub sprzętu komputerowego za pieniądze podatników, ale to nie stanowi przeszkody — kupują drogie telefony, laptopy, tablety dla własnego użytku — mówi Tapinas.

— Dziwi mnie, gdy słyszę, że radni zarabiają bardzo mało. W ten sposób próbuje się usprawiedliwić ich oszustwa. Aż mnie złość bierze; w naszym kraju jest mnóstwo zawodów, w których ludzie zarabiają bardzo mało — to co, też mogą kraść? — retorycznie pyta rozmówca.

Rozpoczęty prawie miesiąc temu cykl tekstów i analiz pt. „Skaidrinam” już przynosi rezultaty — niektórzy radni spieszą się zwracać środki, które zostały niewłaściwie wykorzystane, a samorządami zainteresowała się Służba Dochodzeń Specjalnych (STT).

POTRZEBNE SĄ STAŁE WYPŁATY?

Prezydent Gitanas Nausėda uważa, że należy rozważyć propozycję wypłaty stałej pensji politykom samorządowym. Jak mówi, praca rady nie jest zajęciem pozalekcyjnym, a środki przeznaczone na przygotowanie się do posiedzeń i pracę w komisjach samorządowych nie odzwierciedlają całego charakteru pracy radnych.

Jego zdaniem w systemie brakuje przejrzystości i prawidłowo funkcjonującego mechanizmu kontroli. Nausėda uważa, że sprawozdania z takich wydatków i szczegółowe informacje powinny być publikowane na stronach internetowych samorządów. ■

Szczecińskie obchody Dnia Flagi i Polonii

2 maja br. na Jasnych Błoniach w Szczecinie pod pomnikiem Czynu Polaków uroczyste obchodzono Dzień Flagi (ustanowiony przez Sejm RP w 2004 r.) oraz Dzień Polonii i Polaków za Granicą (ustanowiony przez Sejm RP w 2002 r.).

Leszek Wątróbski

Dzień Flagi to święto, które wyraża szacunek i propaguje wiedzę o polskiej tożsamości oraz symbolach narodowych. Święto to jest obchodzone poprzez organizowanie różnego rodzaju wydarzeń i manifestacji patriotycznych, podczas których ekspozowane są polskie barwy narodowe. Tego dnia wielu Polaków decyduje się na wywieszanie na swoich domach biało-czerwonych flag. Popularnym zwyczajem jest również noszenie w tym dniu kokardy narodowej. Zwyczaj ten zapoczątkował śp. prezydent Lech Kaczyński. A Dzień Polonii i Polaków za Granicą ukazuje wielowiekowy dorobek i wkład w odzyskanie przez Polskę niepodległości, wierność i przywiązanie do Ojczyzny oraz pomoc krajowi w najtrudniejszych momentach.

Tegoroczne szczecińskie obchody Dnia Flagi oraz Polonii zorganizowane zostały wspólnie przez marszałka województwa zachodniopomorskiego Olgierda Geblewicza i prezydenta Szczecina Piotra Krzystka. Ceremoniał wojskowy zapewniła tradycyjnie już 12. Brygada Zmechanizowana im. Józefa Hallera.

W patriotycznych uroczystościach wzięli udział przedstawiciele środowisk kombatanckich, parlamentarzyści, reprezentanci instytucji państwowych, radni miasta i województwa, przedstawiciele organizacji pozarządowych, jednostek samorządu gospodarczego oraz służby mundurowe. Uroczystości rozpoczęto od śpiewaniem hymnu państwowego.

Następnie przemawiał prezydent Piotr Krzystek, który powiedział: „dziś na Jasnych Błoniach, pod pomnikiem Czynu Polaków – w miejscu szczególnym dla mieszkańców naszego miasta podnosimy na maszt biało-czerwone flagi. Ten symbol, który jest bliski sercu każdego Polaka, każdego obywatela, każdego patrioty. Wszyscy pamiętamy, że biel

■ Harcerze uczestniczą w Dniu Flagi i Polonii i Polaków za Granicą Fot. autor

to kolor białego orła, kolor, który był obecny na sztandarach od początku polskiej państwowości (...). Te barwy towarzyszyły nam podczas szwedzkiego potopu, podczas insurekcji kościuszkowskiej i Konstytucji 3 maja... Wtedy to polscy parlamentarzyści ubierali się w stroje przepasane czerwonymi szarfami... barwy te towarzyszyły nam również podczas drugiej wojny światowej. A biało-czerwona flaga zawisła na Monte Cassino i drugiego maja 1945 r. na kluczowych obiektach w Trzeciej Rzeszy. Polska flaga jest podnoszona na masztach sportowych mistrzostw Europy i świata czy podczas olimpiad, cieszy się z sukcesów naszych siatkarzy w biało-czerwonych strojach, skoczków narciarskich czy światowej klasy tenisistów. Z ogromnym szacunkiem spoglądamy na naszych żołnierzy, którzy noszą te barwy na swoich ramionach. To na nich spoczywa szczególnie obowiązek obrony ojczyzny. I wreszcie

wśród flag w instytucjach europejskich, bo jest uczestnikiem wielkiej europejskiej rodziny i we wspólnocie niepodległych wolnych narodów, bo wiemy, że Polska to jest nasze wielkie dobro, które nie jest nam dane raz na zawsze, o nie musimy dbać i działać w poczuciu odpowiedzialności, w poczuciu szacunku do drugiego człowieka, bo Polska jest tym miejscem, gdzie każdy może zrealizować swoje plany i marzenia – tylko w jasnych kolorach i z flagą biało-czerwoną. To także święto Polonii, bo wspominamy też dzisiaj wszystkich Polaków, którzy mieszkają za granicą”.

Po przemówieniu prezydenta Szczecina w intencji Polski i Polaków w kraju i za granicą odmówiono modlitwę, której przewodniczył ks. bp prof. Henryk Wejman, wikariusz generalny Metropolii Szczecińsko-Kamieńskiej. Uroczystości zakończył przemarsz kompanii honorowej 12. Brygady Zmechanizowanej im. Józefa Hallera. ■

Taniec jest dobry na wszystko

Na smuteczki i na żale, dla zdrowia i urody i dla poprawienia nastroju — podczas tańca wytwarzają się hormony szczęścia, które redukują stres, a to wpływa na ogólne samopoczucie człowieka. Czujemy się usatysfakcjonowani, rozluźnieni.

Brenda Mazur

Taniec pomaga wyrażać emocje, które trudno nam ubrać w słowa, a to sprawia, że nauka tańca staje się często terapią dla ducha.

Taniec to sprawdzona forma terapii dla ciała i duszy i ma swoją nazwę — choreoterapia.

I ta terapia daje szybkie efekty. Pracując z ciałem, dotykamy tego, co nam siedzi w głowie — emocji, uczuć.

Taniec kształtuje piękną sylwetkę, wspiera zdrowie. Podobnie jak odchudzanie udział w zajęciach tanecznych powoduje obniżenie ciśnienia krwi, usprawnia krążenie, reguluje cholesterol, a także zmniejsza ryzyko wystąpienia cukrzycy. Wspomniane działa na system kostny i stawowy. Nasze kości, kręgosłup, stawy uwielbiają ruch.

Przez lata taniec stawał się elementem kultury. Wykonywany zazwyczaj w sytuacjach związanych z obrzędami jak zawarcie małżeństwa, wejście w dorosłość (temu wydarzeniu towarzyszy polonez), podczas ważnych dla społeczności wydarzeń, a także do nawiązywania relacji.

Tańczono na prywatkach, dancingach, dyskotekach, klubach. Dawniej ludzie tańczyli więcej. Świat się zmienił i życie w kulturze również. Dziś kontakt z tańcem, to prawie wyłącznie oglądanie w telewizji „Tańca z gwiazdami” czy „You Can Dance”.

Ale nie wszędzie jest tak źle! Tu, na Litwie, w środowisku naszych rodaków taniec ma się świetnie.

Są dziesiątki zespołów ludowych i taniec stał się już tradycją przechodzącą z pokolenia na pokolenie. Na Wileńszczyźnie tańczą wszyscy: wnuki, rodzice, dziadkowie.

Są też osoby, które swoją pasją do tańca, kreatywną energią zachęcają innych do pójścia w tany.

Do nich należy Beata Burzyńska, kierownik i choreograf dziecięco-młodzieżowej grupy ta-

■ Beata Burzyńska

necznej Polskiego Artystycznego Zespołu Pieśni i Tańca „Wilnia”.

Brenda Mazur: Pani Beato, czy zgadza się Pani z postawioną tezą, że taniec na Wileńszczyźnie ma się wyjątkowo dobrze?

Beata Burzyńska: Tak, to prawda, że nasza społeczność jest roztąńczona. Prawie w każdej szkole w Wilnie i w rejonach są zespoły i od tego nie da się już uciec. I rzadko które dziecko, szczególnie w początkowych klasach nie bierze udziału w zajęciach tanecznych; ktoś kończy na tym etapie swoją przygodę, ale są i tacy, którzy zarażają się tańcem, znajdują swoje miejsce w zespołach ludowych lub rozwijają swój talent w innych formach takich jak: balet, taniec nowoczesny, breakdance i inne. Jak ktoś złapał bakcylię w dzieciństwie, to już w tym zostaje. Nie można nie wspomnieć, że nawet jeśli ktoś jakimś cudem się uchował i nie tańczył, to na balu maturalnym ma możliwość się wykazać. I staje się to już naszą piękną tradycją, której nie mają litewskie szkoły.

A kto poprowadził Panią do tańca? Jaka była Pani droga?

U mnie też wszystko zaczęło się w szkole. Wówczas była to 29 Szkoła Średnia (dziś Gimnazjum im. Szymona Konarskiego), gdzie działał zespół „Świtezianka”, który jako choreografka prowadziła niezastąpiona Krystyna Bogdanowicz. Ona była też tancerką w jednej z tych pierwszych generacji „Wili”. Nieprzypadkowo mówi się, że „Wilnia” jest kolebką tanecznej rodziny i większość kierowników zespołów teraz działających, to są byli tancerze tego zespołu. I moja przygoda z tańcem kontynuowana była w „Wili”.

Postanowiłam też, że chcę się rozwijać, zdobywać wiedzę, również tę teoretyczną z zakresu tańca. Nie tylko ja, bo i obecna kierownik zespołu „Sto uśmiechów”, Marzena Grydź i jej siostra Danuta i Marzena Suchocka, choreograf grupy reprezentacyjnej „Wili” i in., zaczęłyśmy poszerzać wiedzę w Studium Folklorystycznym dla Instruktorów Zespołów Polonijnych w Lublinie.

U mnie tak się złożyło, że i świadectwo maturalne i tytuł instruktora tańca otrzymałam w tym samym roku. I to co kiedyś wydawało się być moim hobby, zostało ze mną na dłużej. Nawet potem, studiując w Polsce Animacje Kultury na Wydziale Polonistyki UW, pracę magisterską pisałam z antropologii i socjologii tańca o „Fenomenie tanga w dwudziestolecu międzywojennym w Warszawie”.

Podczas studiów miałam także z tańcem kontakt praktyczny, bo przez osiem lat tańczyłam w Zespole Pieśni i Tańca UW „Warszawianka”. I tam też, oprócz tych ludowych tańców, miałam przyjemność brać udział w Turniejach Tańców Polskich. To było fascynujące doświadczenie, dzięki któremu zobaczyłam, jak można nasze ludowe, narodowe tańce tańczyć w pięknych balowych sukniach...

22.>>

Reasumując mogę powiedzieć, że taniec cały czas mi towarzyszył i jestem z nim do dziś, bo po studiach wróciłam jako tancerka do „Wili”, a po jubileuszu 55-lecia zespołu zaproponowano mi prowadzenie młodszej grupy, aby zespół „miał narybek”. „Wilia” bowiem nie jest zespołem przywiązanym do jednej placówki oświatowej, więc trzeba jakoś młodych tancerzy „wyłapywać”. I dziś cieszy mnie, że chętnie do nas dołączają.

Co Pani myśli o innych formach tańca tych nowoczesnych czy klasycznych. Czy nasze dzieci chętnie je tańczą?

Młodzież tańczy różne rodzaje tańca. Wśród naszych tancerzy „Wili” są i tacy, którzy chodzą na balet. Sporo dziewczyn lubi tańczyć new style, hip-hop, breakdance, disco dance, zumbę, rumbę itp. I bardzo dobrze, bo każdy taniec, każdy ruch jest dobry.

Tańcem można wyrazić wiele. To może też być forma scenicznej zabawy albo wręcz scenicznego teatru. I tu przykładem jest „Sto Uśmiechów”, zespół, który tańczy również tańce do współczesnej muzyki, takie mocno stylizowane. I to dzieciom też bardzo się podoba.

Propozycje ekspresji wyrażanej w tańcu są ogromne, bo nasze tańce, polskie tańce, są na tyle różnorodne,

że w nich samych jest ogromny potencjał. Dzieci zaczynają od poleczek, krakowiaków, później dochodzą te trudniejsze oberki czy mazury. To jest duży wysiłek, prawie wyczyny sportowe. Zwłaszcza jeśli bierzemy udział w Turniejach Tańców, a tu już nasz wysiłek podlega ocenie, kwalifikacji.

My oglądając występy widzimy ruchy tancerzy, całą oprawę choreograficzną, piękne polskie stroje... Ale taniec, to nie tylko przyjemność, ale i ciężka praca. To wiele godzin pracy w pocie czoła. W tych strojach, które też często mają swoją wagę, można „posportować” niezłe, ale i rozmarzyć się w kujawiaku, dostojnie zatańczyć poloneza...

Taniec jest nierozłącznie związany z muzyką. A muzyka uwrażliwia, wzrusza, kształtuje nas.

A jak ocenia Pani kondycję zdrowotną naszych dzieci? Alarmuje się wręcz, że coraz więcej dzieci jest otyłych, mało rozruszanych, spędzających zbyt dużo czasu przy komputerach i smartfonach...

Zauważyliśmy to bardzo wyraźnie po pandemii i związanej z nią izolacją domową. Dzieci po tym okresie wróciły takie jakies przygarbione, ospałe, w tak krótkim czasie była zauważalna różnica w ich sylwetkach. Nawet dzieci, które nie miały proble-

mów z postawą, wróciły jakies inne: pojawiły się dodatkowe kilogramy i przygarbione plecy.

Taniec kształtuje sylwetkę i spala zbędne kalorie. Taniec to jest rodzaj ćwiczeń kardio, bo tańce z reguły są bardzo żywe i wymagające dobrej kondycji.

Innym ważnym aspektem jest to, że to są w większości tańce w grupach i parach. I to jest też bardzo cenne, bo młodzi tancerze uczą się odpowiedzialności wobec siebie, tolerancji, koleżeńskości. Tworzą się przyjaźnie inne niż te ze szkolnej ławki. Uczą też obywatelstwa, bo prób nie można opuszczać... Nie do przecenienia są miejsca na świecie, gdzie docieramy z występami. Poznajemy nowe kraje, obyczaje, ludzi. To zdrowa i również edukacyjna forma spędzania czasu. Taniec jest dobry na wszystko i dla wszystkich.

Osobom w średnim wieku: przepracowanym, zmęczonym, taniec może pomóc uzyskać zdrową równowagę między życiem zawodowym a prywatnym. Dla seniorów, często samotnych, spotkanie się np. w kółkach tanecznych, to okazja, aby poznać nowych ludzi, poprawić nastrój, zapomnieć o troskach.

Taniec może stać się pasją. ■

Fot. archiwum prywatne

„Wilia” nie jest zespołem przywiązanym do jednej placówki oświatowej, więc trzeba jakoś młodych tancerzy „wyłapywać” – mówi Beata Burzyńska

DESZCZ MAJOWY

*Słońce świeci, deszczyk pada,
Czarownica się podkrada.*

*Chodźcie, chodźcie prędzej, dzieci!
Z nieba złoty deszczyk leci.*

*Maj na ziemi! Deszcz o wiosnie
Kogo zmoczy, ten urośnie.
Świeżą trawę skropi rosą,
Będziem po niej biegać bosy,
Będziem wstrząsać mokre drzewa,
Niech nas zlewa, niech nas zlewa...*

*Słońce świeci. Deszcz o wiosnie
Kogo zmoczy, ten urośnie.
Siedmiobarwna w niebie tęcza:
Niebo z ziemią się zaręcza.
A na tęczy wodna panna
Sieje perły: kwiatom manna!
Promieniste czesze sploty...
Słońce lśni czy włos jej złoty?..*

*Słońce świeci, deszczyk pada,
Czarownica dziwy składa.*

W maju – jak w maju!

Maj – piąty miesiąc w roku, według używanego w Polsce kalendarza gregoriańskiego, ma 31 dni. Maj jest miesiącem wiosennym na półkuli północnej, a na południowej jesiennym.

W ciągu trwania miesiąca maja dzień wydłuża się do blisko 16,5 godziny.

Nazwa miesiąca pochodzi od łacińskiej nazwy Maius. Miesiąc ten ma nazwę bogini Mai, matki boga Merkurego. Została ona zapożyczona przez większość języków europejskich. W języku polskim określenie „maić” oznacza tyle samo, co stroić. Słowo maj stanowi również okre-

Słonko majowe ze snu już wstaje.
We mgłach różowe wyzlaca gaje.
Przez chmur koronki patrzy ciekawie.
Biegnie przez łąki kąpać się w stawie.
Promyki drżące po drzewach wieszają.
I budzić śpiące kwiaty pospiesza.
Wszystko się budzi, do zajęć wraca.
Ożywia ludzi radość i praca.

Przysłowia miesiąca

- Kiedy lipa w maju kwitnie, to w ulach miód zawiśnie.
- Kto się w maju urodzi, dobrze mu się powodzi.
- Jeśli w maju grzmot, rośnie wszystko w lot.
- Gdy kukułka w maju, spodziewaj się urodzaju.
- Deszcz majowy, chleb gotowy.
- Ciepły kwiecień, mokry maj – będzie zboże jako gaj.

Kwiecisty Maj

Miesiąc jest dość ciepły, jednak noce i poranki są jeszcze chłodne. Czasem zdarzają się przymrozki. Słońce ogrzewa coraz głębsze warstwy ziemi i budzi do życia owady. Na leśnych polanach spotyka się motyle. Pod wieczór rozpoczynają swe loty chrabąszcze. Maj dla ptaków leśnych jest porą lęgów.

W maju zakwitają konwalie, piwonie, czerwone maki, niezapominajki, czeremcha, odmiany lilaków, irga, złotokap, jaśmin i tawuła. W ogródkach domów kwitną tulipany i narcyzy. Z drzew parkowych zaczynają kwitnąć klony i kasztanowce.

W maju łąki zmieniają swoje kolory. Gdy zaczyna kwitnąć mniszek lekarski, to na łąkach dominuje kolor żółty. Po przekwitnięciu mniszka, łąki są różowe, a następnie kwitnące jaskry, nadając łące znowu kolor żółty.

Na polach zielenią się oziminy, żółci się rzepak i wschodzą buraki. W zbożach zaczyna kwitnąć rumianek i kwiaty powoju.

W lasach kwitnie borówka czarna i brusznica. Na polankach leśnych kwitnie na biało krzew maliny.

Savoir vivre – Halo! Halo!

Tak prosta, wydawałoby się, sprawa jak rozmowa przez telefon. Ale proszę pamiętać, że i ona wymaga taktu oraz umiaru:

- gdy ktoś do Was dzwoni, zawsze rozmawiajcie przez telefon grzecznie, raczej krótko i nigdy nie krzyczcie;
- jeśli chcecie do kogoś zadzwonić, to musicie to zrobić o odpowiedniej porze – jeżeli nie musicie, to dzwonić późnym wieczorem nie wypada;
- należy pamiętać, iż dzwoniąc do kogoś należy się najpierw przywitać i przedstawić, koniecznie też zapytać czy nie przeszkadzacie.

			38	24	78	28	80	48	98
			79	57	4	5	6	58	90
			1	2	3	27	7	29	30
31	32	33	34	3	36	37	8	39	40
41	7	6	5	4	46	47	9	49	50
88	8	53	14	13	12	23	24	25	60
10	9	63	15	20	21	22	68	26	70
11	72	73	16	19	18	77			
12	82	16	17	18	19	20			
13	14	15	94	95	96	97			

Matematyczny labirynt

Drogę przez labirynt wyznaczają kolejne liczby od 1 do 26. Wejście i wyjście oznaczone jest czerwonym trójkątem.

Ze świata ptaków

Ojczyzną hodowanych dla ozdoby w ogrodach i parkach pawi są Indie. Ptaki te potrafią umiejętnie zabijać jadowite kobry.

- Sokół potrafi dostrzec ofiarę z wysokości nawet 300 metrów. Jednak tylko 20% jego pikowań kończy się sukcesem.
- Wszystkie gatunki sów nie potrafią same budować gniazd. Korzystają więc one albo z gniazd innych ptaków albo z budek lęgowych.
- Pustułka zmienia strategię polowania ze zmianami pór roku. Latem poluje wypatrując zdobycz z powietrza, a zimą - gdy trzeba oszczędzać energię - poluje z zasadzki.

Sosnowieccy policjanci znaleźli krokodyla

Policja w Sosnowcu dowiedziała się o dzikich zwierzętach, które jeden z mieszkańców miasta miał trzymać w swoim domu. Okazało się, że chodzi o krokodyla nilowego. Mundurowi odnaleźli gada w przybudówce do garażu należącego do 54-letniego mężczyzny. Oprócz niego w „basenie” znajdował się drugi krokodyl, który niestety już nie żył. Dzikie zwierzę zostało natychmiast odebrane właścicielowi. Gada odłowiono, a następnie przetransportowano do Poznania. K otrzymał imię Ancalagon, nawiązujące do najpotężniejszego smoka z powieści Tolkiena.

Fot. Pixabay.com

Przeszła na emeryturę dopiero w wieku 91 lat

Betty Glover przepracowała siedem dekad. Nie mając oszczędności, w wieku 91 lat nadal nie mogła zrezygnować z posady kasjerki w sklepie spożywczym. W Stanach Zjednoczonych nie ma państwowego funduszu emerytalnego. Oznacza to, że na emeryturę wyjść mogą ci, co zbierali w funduszach prywatnych bądź „w skarpecie”. W innym przypadku mogą mieć z tym trudność — jak Betty. Jedną z wnuczek Glover pomogła jej uruchomić zrzutkę. Cel ustaliły na 40 tys. dolarów. Zbiórka odniosła jednak tak duży sukces, że do 28 kwietnia na koncie 91-latką było ponad 88 tys. dolarów. Betty Glover, pracująca w sklepie spożywczym w Oregonie, może wreszcie przejść na emeryturę dzięki internetowej zbiórce pieniędzy. Glover przepracowała siedem dekad, a były okresy w jej życiu, kiedy nawet była zatrudniona na dwóch stanowiskach jednocześnie. Mimo to nie zdołała zaoszczędzić kwoty, która pozwoliłaby jej przejść na emeryturę.

Praca, do której się dociera w ciągu... 7 dni!

Królewskie Towarzystwo Ochrony Ptaków poszukuje pracownika terenowego, który przez ponad rok monitorowałby ptaki na jednej z najbardziej odległych wysp świata — Gough. Dotrzeć można do niej tylko łodzią, a podróż trwa aż 7 dni. Zatrudniony pracownik przebywałby na niej przez 13 miesięcy. Za podjęcie pracy oferowane jest wynagrodzenie w wysokości 25-27 tys. funtów rocznie. Musi mieć doświadczenie w obserwacji i zajmowaniu się dzikimi zwierzętami lub ptakami, umiejętność identyfikacji ptaków, doświadczenie w pracy na odległych terenach i zdolność do życia i pracy w małej grupie osób przez długi czas.

Fot. Pixabay.com

Fotomigawka

■ Wszyscy cieszą się z nadejścia wiosny i chętnie pozują do zdjęć Fot. Marian Paluszkiewicz

Sto lat to za mało

9 maja setne urodziny obchodzi Mieczysław Jezulewicz. „Tata nigdy specjalnie się nie oszczędzał, najważniejsze zawsze były dla niego rodzina i uczciwa praca” — mówi jego córka Lila Kiejzik.

Ilona Lewandowska

Choć każdy przy okazji kolejnych jubileuszy ma okazję usłyszeć życzenia „Sto lat!”, tylko niewielu udaje się dożyć ich realizacji. Setne urodziny to tym większy powód do radości, jeśli obchodzi się je w zdrowiu, w bliskości rodziny. Tak właśnie swój setny jubileusz 9 maja będzie obchodził Mieczysław Jezulewicz, ojciec Lili Kiejzik.

— Zawsze żona, najważniejsza była dla mnie rodzina, najpierw dzieci, a potem wnuki. Starłem się żyć uczciwie, pracować. Nigdy specjalnie nie dbałem o siebie, ale nie było takiego powodu, bo zdrowie mam dobre — mówi „Kurierowi Wileńskiemu” jubilat.

— Tata urodził się w niepodległej Polsce, w Butrymańcach. Oczywiście przez te sto lat, choć Butrymańce pozostały na miejscu, wielokrotnie zmieniały się granice i władze. Data jego urodzin była po wojnie dla nas trochę śmieszna, bo w czasach sowieckich, kiedy jako dzieci chodziliśmy z kwiatkami, niektórzy myśleli, że u nas tak hucznie obchodzi się 9 maja. My jednak świętowaliśmy urodziny ojca, a on nigdy nie był ani w Armii Czerwonej, ani w Armii Ludowej. Swoją młodość i zakończenie wojny przeżył w lesie, w okolicach Butrymańców, tak jak większość jego kolegów — opowiada córka jubilata.

Po wojnie Mieczysław ożenił się i w przeciwieństwie do części swojego rodzeństwa nie zdecydował się na wyjazd do Polski; część rodziny zamieszkała w Krakowie. Pozostanie w rodzinnych stronach nie było jednak proste, wyjechali więc do Wilna. Praca i mieszkanie w mieście nie były wcale ich marzeniem, ale na początku lat 50. wybór był prosty — miasto albo kołchoz. A w kołchozie ani on, ani jego żona nie chcieli pracować.

Mieczysław Jezulewicz może liczyć na wsparcie córki i wnuka
Fot. archiwum Lili Kiejzik

— Tak trochę przez przypadek zostaliśmy więc wilnianami. Ja miałam swoje dłuższe dzieciństwo w Dojlidach, które bardzo lubiłam i te rodzinne strony rodziców były dla mnie bardzo ważne. Ale ten wyjazd tuż po wojnie był na pewno dobrym wyborem — mówi Lila Kiejzik.

Wileński okres życia związał Mieczysława z dzielnicą Leszczyński. Tu znalazł pracę i dostał mieszkanie, gdzie wraz z rodziną mieszka do dzisiaj.

— Ja całe życie mieszkam z rodzicami. Teraz, po śmierci mamy, tylko z ojcem. Zawsze mogłam na nich liczyć. To właśnie dzięki moim rodzicom mogłam jako bardzo młoda matka wyjeżdżać z teatrem, realizować swoje plany. Edek zawsze miał babcię i dziadka, na których mogliśmy liczyć. Mój tata nigdy nie żałował czasu rodzinie. Opiekował się Edkiem, a teraz to

mój syn mu pomaga. Tak to już jest w rodzinie — mówi córka jubilata.

Pomimo stu lat Mieczysław Jezulewicz czuje się dobrze. Nigdy wiele nie chorował, teraz może jest trochę słabszy, potrzebuje większego wsparcia najbliższych, ale nie może narzekać. Ostatnią Wielkanoc spędził z dwójką dzieci, Lilą i Danielem Jezulewiczem, trzema wnukami i czwórką prawnuków, w domu najstarszej z wnuczek w Grzegorzewie. Cieszy się spokojną starością. Pozostaje sprawny, nie dotknęła go też pandemia. W czym tkwi sekret długiego życia?

Jak mówi, pochodzi z długowiecznej rodziny, w której dobre zdrowie po 90. nie jest rzadkością. Nigdy się nie oszczędzał, nigdy specjalnie nie leczył. Oł, taki dar boży.

Zupa grochowa na wędzonce

Wiesława Lewandowska

autorka bloga kulinarnego
„Dom pełen mięty”

Można ugotować ją na mięsie lub szybciej — na wędzonej kiełbasie i boczku. Wersja ta jest tak samo pyszna, tylko nie gotujemy oddzielnie wywaru mięsnego, a do ugotowanego grochu dodajemy pod koniec wędzonkę.

Składniki:

• 400 g łuskanego grochu • 400 g wędzonego boczku • 700 g kiełbasy • 2 marchewki • 1 pietruszka • kawałek selera • 2 cebule • 500 g ziemniaków • 1 łyżka majeranku • pieprz • papryka • liść laurowy • sól

Wykonanie:

Wieczorem opłukać groch i zalać go wodą — tak aby woda wystawała trzy centymetry nad grochem. Rano groch odcedzić, zalać 1,5-litrem zimnej wody, zagotować, zebrać pianę i zmniejszyć grzanie, niech wolno się gotuje. Obrac włoszczyznę, umyć, gdy groch jest prawie miękki — dodać do zupy, razem z liściem laurowym i jedną cebulą. Ziemniaki obrać, umyć i pokroić w kostkę, dodać do zupy po 10 minutach. Boczek pokroić w

Zupa grochowa, czy grochówka, to bardzo dobra, treściwa zupa, często gotowana na biwakach.

■ Smaczna i treściwa zupa grochowa na wędzonce Fot. autorka

kostkę i podsmażyć na patelni (musi być trochę zrumieniony), dodać bez tłuszczu do zupy. Na pozostałym tłuszczu przesmażyć pokrojoną w plasterki kiełbasę, dodać pokrojoną w kostkę cebulę. Gdy cebula będzie rumiana, wszystko przełożyć razem

z tłuszczem do zupy. Zupę doprawić do smaku solą, pieprzem, papryką — tak aby była pikantna. Zupa grochowa szybko gęstnieje, nawet jeśli od razu wydaje się rzadka — nie ma więc potrzeby zaprawiania jej mąką, po kilku minutach zrobi się gęsta. ■

Knedle z mrożonymi śliwkami

Bardzo lubię knedle ze śliwkami, dlatego zawsze zamrażam wydrylowane śliwki węgierki.

Mrożone śliwki smakują jak świeże, knedle nie rozpadają się, są miękkie i pyszne. Robi się je bardzo szybko, można wykorzystać ziemniaki z obiadu z poprzedniego dnia — najważniejsze to, że śliwek nie rozmrażamy przed włożeniem do knedli, muszą być zamrożone.

Składniki:

• 600 g ugotowanych ziemniaków • 1 jajko • mąka pszenna • 1 łyżka mąki ziemniaczanej • 14-16 wydrylowanych śliwek węgierek • masło do polania • cukier do posypania • tarta bułka

■ Fot. autorka

Wykonanie:

Zimne, ugotowane ziemniaki zmielić przez maszynkę lub przeciśnąć przez praskę. Włożyć je do miski i wyjąć 1/4 nie uklepując ich, a w to miejsce wsypać mąkę pszenną, mąkę ziemniaczaną, dodać wyjętą część ziemniaków i jajko, a następnie za-

gnieść ciasto na jednolitą masę. Z ciasta robić placuszki, na środek kłaść zamrożoną śliwkę, zlepiać formując okrągłego knedla. Knedle układać na deseczce posypaną mąką. W dużym garnku zagotować wodę, lekko ją osolić i na wrzącej wrzucać knedle, tak aby woda nie przestawała się gotować, a knedle żeby luźno pływały. Gdy knedle wypłyną na wierzch — zmniejszyć grzanie i wolno gotować 10 minut. Na patelni rozgrzać masło i zrumienić tartą bułeczkę. Knedle wyjmować łyżką cedzakową na talerz, polać zrumienioną bułeczką z masłem i posypać cukrem. Ilość knedli zależy od wielkości śliwek, moje były duże, zostało kilka śliwek, które zjedliśmy jako dodatek do knedli. ■

				
<p>7.00 Info Wilno 7.15 Studio Wilno 7.30 Polonia 24 7.55 Rusz się człowieku 8.10 „Zapomniany generał T. J. Rozwadowski” film dok. 9.05 Niezłomni polskich kresów 9.35 Detektyw Literka 9.45 Przyjaciele Misia i Margolci 10.10 Gra słów 10.30 Słownik polsko@polski 10.55 Zakochaj się w Polsce 11.20 Historia Mediów - Media story 11.40, 21.00 S. „Korona królów. Jagiellonowie” 12.10 S. „Leśniczówka” 12.35 Smaki świata 13.00 Info Wilno 13.05 Studio Wschód 13.30 Szansa na sukces 14.25 Gwiazdobiór 15.05 S. „Ja to mam szczęście!” 15.30 Astronarium 16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego 16.20 S. „Stulecie Winnych” 17.05 S. „Klan” 17.30 Detektyw Literka 17.40 Przyjaciele Misia i Margolci 18.05 S. „Barwy szczęścia” 19.00 Info Wilno 19.15 Studio Wilno 19.40 S. „M jak miłość” 20.30 Wiadomości 21.00 Gość Wiadomości 21.25 S. „Leśniczówka” 21.45 Dzikie serca 22.45 Informacje kulturalne 23.00 S. „Kasta” 23.50 Info Wilno</p>	<p>9.40, 0.00 S. „Alpejscy detektywi” 10.30 S. „Ostatni ślad” 11.15 Euromaxx 11.30 Kto i dlaczego? 12.00 S. dok. „Made in Kyoto” 13.00 „Żyjmy czyściej” 13.30 „Notatki przyrodnika” 14.00 Dzień dobry Litwo 14.00 15.00, 16.00 Wiadomości 16.15 S. „Z pamiętnika położnej” 17.15 S. „Wszystko dla pań” 18.00 Kto i dlaczego? 18.30 Ważna godzina 19.30 (Nie)emigranci 20.30 Panorama 21.00 Temat dnia 21.30 Wprowadzenie do Eurowizji 2023 22.00 Eurowizja 2023</p>	<p>9.00 Dzień dobry, Litwo 11.30 Wileński Zeszyt 12.00 „Dzwon Wolności Litwy” 13.00 Odblaski 13.30 Spacery 14.00 Dajmy czadu! 15.10 Nie mam tylu lat 15.35 Litwa tańczy 15.50 S. „Ostatni ślad” 16.35 Weranda 17.05 „Xenakis Revolution, twórca dźwięku” film dok. 18.00 S. „Górski lekarz” 18.45 Euromaxx 19.00 7 dni Kowna 19.30 S. dok. „Dynastie Windsorowie” 20.15 „Ludzie wytrzymałości” film dok. 20.30 Panorama 21.00 Temat dnia 21.30 1000 cudów świata 22.30 Dzień Kultury 23.00 Notatki przyrodnika 23.30 Nie mam tylu lat 00.00 Wiadomości DW (ros.) 00.15 Dziś na świecie (ros.)</p>	<p>7.00, 13.30 Zasady mojej kuchni 8.30 S. „Toptun” 9.35, 16.00 S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości” 10.35 S. „CSI Miami” 11.35, 17.30 S. „Policja Chicago” 12.30 S. „Nieśmiertelny” 14.50 S. „Toptun” 17.00 Dzień info 18.30 Mistrzostwa LKL „7bet-Lietkabelis” - „Žalgiris” 21.00 „Potępiony 2” film fab. 22.50 „American Assassin” thriller</p>	<p>9.00 „E-gazas dugnas” 9.30 S. „Brutto i Netto” 10.30 S. „Simpsonowie” 11.30, 19.00 S. „Żonaty i z dziećmi” 12.30 S. „tatuś rządu” 13.00 „Nagi instynkt przetrwania” 15.00 S. „CSI. NY” 16.00 S. „Hawaii 5.0” 17.00 S. „Anatomia prawdy” 18.00 S. „Brutto i Netto” 20.00 S. „El Chapo” 21.00 „W cywilu” dramat 22.50 S. „Diabelska gra” 23.45 S. „Yellowstone”</p>
<p></p> <p>6.00 Hymn Republiki Litewskiej 6.02 Dzień dobry, Litwo 8.55 S. „Soko Leipzig”</p>	<p>6.00 Filmy anim. 7.00 Pani chłopka 8.00 S. „Walker, strażnik Teksasu” 10.00 S. „Świeża krew” 11.00 Od...do... 12.00 Wiadomości 13.20 Pani chłopka 14.30 S. „Miłosne potyczki” 15.30 S. „Złoty chłopak” 16.35 Dobry wieczór, Litwo 18.30 Wiadomości 19.30 KK2 20.00 Będzie wszystkiego 21.00 S. „Potrzebuję miłości” 21.30 Wiadomości 22.30 „Smak zemsty. Peppermint” thriller 00.35 S. „Superman i Lois”</p>	<p>6.00 Seriale anim. 7.45 „Sady marzeń” 8.55 S. „W wirze miłości” 10.00 S. „Mała wdowa” 11.00 S. „Nadzieja” 12.00 S. „Fragmenty życia” 14.00 S. „Miłość i pieniądze” 15.00 S. anim. 16.00 Wiadomości TV3 16.30 TV Pomoc 18.30 TV3 wiadomości 19.30 W centrum uwagi z E. Jakilaitisem 20.00 Pod prąd 21.00 S. „Przekłęci” 21.30 Wieczorne wiadomości TV3 22.30 „10x10” thriller 00.35 S. „NCIS: Hawaii”</p>	<p>5.30, 13.00 Nowy dzień 6.30 S. „Jasnowidz” 7.30 Czyste miasta 8.00 S. „Nie wyrzekaj się” 9.00, 19.00 S. „Historia jednego przestępstwa” 10.00 S. „Ochroniarz dzieci” 11.00, 21.25 S. „Cyganećka Lala” 12.00 Kod zdrowia 13.00 Nowy dzień 14.00, 0.30 S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości” 15.00 S. „Jasnowidz” 16.00, 18.00 Reporter 16.20 Sport. Pogoda 16.30 Litwa na żywo 17.00, 23.30 S. dok. „Jak Hitler przegrał wojnę” 18.20 Sport. Pogoda 18.30 S. dok. „Nieodnaleziona Rosja” 20.00, 22.30 Reporter 20.40 Sport. Pogoda 20.50 S. „Jasnowidz” 22.50 Sport. Pogoda 23.00 Litwa na żywo</p>	<p>6.00 S. „Kadin” 7.00, 17.00 „Rodzinne melodramaty” 8.00 S. „Zakazany owoc” 9.00 S. „Zranione serce” 10.00 S. „Nieśmiertelnik” 11.00 S. „Straż Przybrzeżna” 12.00 S. „Dr House” 13.00, 20.00 S. „Prawo i porządek” 14.00 S. „Major Crimes” 15.00 S. „Anupamaa” 16.00 „Zamieńmy się żonami” 18.00 S. „Major Crimes” 19.00 S. „Dr House” 21.00 S. „Beck” 22.55 S. „Pacific Criminal” 01.05 S. „Spirala”</p>
	<p></p> <p>6.00 Hymn Republiki Litewskiej 6.05 Historie rzeczy 7.00 Kto i dlaczego? 7.30 Styl 8.30 Poranny przekładaniec</p>	<p></p> <p>6.00 S. „Nieśmiertelny”</p>	<p></p> <p>5.10 S. „Hawaii 5.0” 6.00 S. „Anatomia prawdy” 7.30 „Nagi instynkt przetrwania” 8.30 „Przekłęci”</p>	<p></p> <p>6.15 S. „Dziedzictwo” 7.05 S. „Wspaniałe stulecie” 8.00 Transmisja Mszy Świętej 8.30 „Kościół z bliska” 9.00 Wiadomości 9.10 „Kwadrans polityczny” 9.25 „Informacje kulturalne” 9.40 S. „Ranczo” 10.40 S. „Komisarz Alex” 11.35 S. „Ojciec Mateusz”</p>

12.30 S. „Leśniczówka”
 13.00 Wiadomości
 13.10 „Agrobiznes”
 13.40 „Magazyn Rolniczy”
 14.00 „Tajemnice zwierząt”
 15.00 S. „Wspaniałe stulecie”
 16.00 Wiadomości
 16.20, 21.15 „ALARM!”
 16.35 Gra słów. Krzyżówka
 17.05 S. „Dziedzictwo”
 18.00 „Teleexpress”
 18.20 „Jaka to melodia?”
 18.55 S. „Klan”
 19.25 S. „Leśniczówka”
 20.00 „Jeden z dziesięciu”
 20.30 Wiadomości
 21.30 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
 22.00 Konkurs Piosenki Eurowizji
 00.25 „Kurier” film sensac.

 8.15 „Zaginione - odnalezione”
 8.40, 22.30 „Informacje kulturalne”
 8.10 „Księga Przestrzeni”
 9.50 „Zaginione Skarby”
 10.00 „Jeszcze nie wieczór” film obycz.
 12.00 S. „Dom”
 13.25 „Pavarotti” film dok.
 15.25 „Pajęczarki” komedia
 17.15 „Galeria sztuki na ekranie”
 18.30 „Co dalej?”
 19.00 „Wielcy, więksi i najwięksi”
 19.55 11 Krajowy Festiwal Piosenki Polskiej Opole
 21.00 „Kwiecień” film fab.
 23.00 „Teatr Telewizji - Nad” spektakl
 00.30 „Młoda Polska - Piółun” film krótkom.

 7.00 Polonia 24
 7.30 „Anna Dymna - spotkajmy się”
 8.00 „Co dalej?”
 8.30 „Pytanie na śniadanie” (11.35 „Panorama”)
 12.10 „Kamperem po Południu”
 12.30, 17.30 S. „Barwy szczęścia”
 13.00 Wiadomości
 13.15 S. „Dom”
 14.40 „Tacy byliśmy”
 15.05 „Giganci historii”
 16.00 Wiadomości
 16.15 „Przystanek Historia”
 16.35 „Przyjaciele”
 16.45 „Mrówki górą! Sekretne życie roślin”
 17.00 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
 18.00 Teleexpress
 18.20 „Top 3 Marka Sierockiego - Eurowizja”
 18.55 „Nad Niemnem”
 19.10 „Studio Łwów”
 19.30 „Informacje kulturalne”
 19.45 „Czym żyje świat”
 20.05 „Gra słów. Krzyżówka”
 20.30 Wiadomości
 21.20 S. „Ojciec Mateusz”
 22.00 Konkurs Piosenki Eurowizji
 00.30 S. „Leśniczówka”

 6.35, 11.00 Serwis Info Poranek.
 8.10 „Jedziemy”
 8.50 „Agrobiznes”
 9.00 „Jedziemy dalej”
 9.20 „Minęła 8.”
 10.10 „Minęła 9.”
 10.40 Plan dnia
 11.30 Serwis Info Dzień
 13.00 Info Raport
 14.30 Serwis Info Dzień
 16.30 Info Dzień (17.45 Info Kultura)
 18.00 „Teleexpress”
 18.15 „Teleexpress Extra”

18.30 „O co chodzi”
 19.00 Panorama
 19.20, 22.20 Serwis Info Wieczór
 19.35 „O tym się mówi”
 20.10 Info Kultura
 20.15 „ALARM!”
 20.30 Wiadomości
 21.00 Gość Wiadomości
 21.15 „Minęła 20.”
 22.00 „Nie da się ukryć”
 22.50 „W tyle wizji”
 23.30 „W tyle wizji Extra”
 00.00 Info Wieczór
 00.30 „W akcji”

 7.00 „Był taki dzień”
 7.02 „Wojna w eterze”
 7.05 „Informacje kulturalne”
 7.20 „Był taki dzień”
 7.25 „Było, nie minęło”
 7.50 „Flesz historii”
 8.00 S. „Wojenne dziewczyny”
 8.20 S. „Galeria Widmo”
 8.30 „Flesz historii”
 8.45 „Okrasa łamie przepisy”
 9.10 „Historia na ten czas”
 9.15 „Przyrodnik na tropie”
 9.40 „Tu wszystko jest Polską”
 10.05 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
 10.15 S. „Znak Orła”
 10.40 „Działo się w Krakowie”
 10.45 „Gorzkie zwycięstwo...” film dok.
 11.30 „Marsz wyzwolicieli” film dok.
 12.25, 15.40 „Zamki kresowe Rzeczypospolitej”
 12.45 „W kotle historii”
 13.15 S. „Chłopi”
 14.05 „Historia w postaciach zapisana”
 16.00 „Giganci historii”
 16.45 „Księża wolności 1914-1981”
 17.15 S. „Doręczyciel”
 18.15 S. „Wojenne dziewczyny”

18.55 „Był taki dzień”
 19.00 „Było, nie minęło”
 19.30 „Oblicza wojny”
 20.00 „Informacje kulturalne”
 20.15 S. „Korona królów”
 20.50 „Cena Wyzwolenia” film dok.
 21.40 „Powódź” film dok.
 21.55 „Szerokie tory”
 22.20 S. dok. „Wojna o trony. Prawdziwa historia Europy”
 23.10 „Działo się w Krakowie”
 23.25 „Kampinowska Epopeja” film dok.

 6.00 „Misjonarze Afryki - ojcowie biali” (2) film dok.
 6.20 „Inna Teresa” film dok.
 7.15 „Polityka” spektakl
 8.55, 18.55 „Poczet wielkich Polaków”
 9.00 Informacje dnia
 9.15, 22.40 „Polski punkt widzenia”
 9.35 „Naszym powołaniem jest świętość” reportaż
 10.00 „Papież Polak do rodaków”
 10.20 „Republika Pawłowska” film dok.
 10.50, 12.50, 20.25 Święty na każdy dzień
 11.00 Informacje dnia
 11.15 „Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej”
 11.45 „Zew natury”
 12.05 „Mocni w wierze”
 12.35 „Słowo życia”
 12.40 „Ma się rozumieć”
 13.00, 19.00 Modlitwa Regina Coeli
 13.03 Informacje dnia
 13.20 „Cierpliwa ufność” film dok.
 14.25 „Słowo życia”
 14.30 Msza Święta z Jasnej Góry
 15.20 Muzyczne chwile

15.30 „Samuraj Chrystusa” film dok.
 16.50 „Ma się rozumieć”
 17.00 Informacje dnia
 17.10 „Jestem mamą”
 17.25 „Przyroda w obiektywie”
 17.40 „Z bożej apteki”
 18.00 „Warkocz królowej Wisły” film anim.
 18.10 „Prosto o gospodarce”
 18.30 „Zostań żołnierzem RP”
 18.45 Muzyczne chwile
 19.05 Informacje dnia
 19.15 „Rozmowy niedokończone”
 20.30 „Każdy maluch to potrafi”
 21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
 21.20 Modlitwa różańcowa
 21.50 „Myśląc Ojczyzna”
 22.00 Apel Jasnogórski
 22.20 Informacje dnia
 23.00 S. „Tajemnica Enigmy”
 23.45 „Nie bójmy się mówić o raku”
 00.00 „Klucze do Królestwa. Od Jana Pawła II do Benedykta XVI” film dok.

 6.00 Fani czterech kótek
 9.00 Jak to jest zrobione?
 10.00 Skarby z szopy
 10.30 Walka o bagaż
 11.00 Morze złota
 12.00 Łowcy staroci
 13.00 Łowcy staroci: renowacje
 14.00 Nagi instynkt przetrwania
 17.00 Skarby z szopy
 18.00 Łowcy staroci
 19.00 Jak to jest zrobione?
 19.30 Jak to działa?
 20.00 Gorączka złota
 21.00 Morze złota
 23.00 Gorączka złota: Biała woda
 00.00 Nagi instynkt przetrwania

TVP WILNO	
7.00	Info Wilno
7.10	Informacje kulturalne
7.30	Reportaż
7.55	Moda na rodzinę
8.20	Nad Niemnem
8.40	Dzikie serca
9.35	Zwierzaki Czytaki
9.50	Odlotowe opowieści
10.05	Gra słów. Krzyżówka
10.25	Słownik polsko@polski
10.55	Litwa nieoczywista
11.15	Dobre historie
11.40	Dzieła arcydzieła
11.45	S. „Korona królów. Jagiellonowie”
12.10	S. „Leśniczówka”
12.35	Qulszoł
13.00	Info Wilno
13.05	Całkiem niezła historia
13.15	Polacy Świata
13.25	Podróże Małej i Dużej
13.45	Va Banque
15.05	S. „Ja to mam szczęście!”
15.30	Jak to działa
16.00	Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20	S. „Matki, żony i kochanki”
17.05	S. „Klan”
17.30	Odlotowe opowieści
17.45	Zwierzaki Czytaki
17.55	Czytanie przed spaniem
18.05	S. „Barwy szczęścia”
19.00	Info Wilno
19.15	Studio Wilno
19.40	S. „M jak miłość”
20.30	Wiadomości
21.00	S. „Korona królów. Jagiellonowie”
21.25	S. „Leśniczówka”
21.50	Goodbye Soviet Union
22.45	Informacje kulturalne
23.00	S. „Na sygnale”
23.50	Info Wilno
00.05	Studio Wilno

LRT TV	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.02	Dzień dobry, Litwo
8.55	S. „Soko Leipzig”
9.40	S. „Alpejscy detektywi”
10.30	S. „Ostatni ślad”
11.15	Euromaxx
11.30	Kto i dlaczego?
12.00	S. dok. „Made in Kyoto”
13.00	(Nie)emigranci
14.00	Dzień dobry Litwo
14.00	15.00, 16.00 Wiadomości
16.15	S. „Z pamiętnika położnej”
17.15	S. „Wszystko dla pań”
18.00	Kto i dlaczego?
18.30	Ważna godzina
19.30	Tamta strona
20.30	Panorama
21.00	Temat dnia
21.30	Język litewski
22.30	Wiadomości Rowerowe
23.00	S. „Wikingowie”
6.00	Filmy anim.
7.00	Pani chłopka
8.00	S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00	S. „Świeża krew”
11.00	Będzie wszystkiego
12.00	Wiadomości
13.20	Pani chłopka
14.30	S. „Miłosne potyczki”
15.30	S. „Złoty chłopak”
16.30	Dobry wieczór, Litwo
18.30	Wiadomości
19.30	KK2
20.00	Szeszkiņa 20
21.00	S. „Potrzebuję miłości”
21.30	Wiadomości
22.30	„Księżę” thriller
00.20	S. „Superman i Lois”
LRT PLUS	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.05	(Nie)emigranci

7.00	Kto i dlaczego?
7.30	Wielkim planem
8.30	Wiara i życie
9.00	Dzień dobry, Litwo
11.30	Jesteśmy z Ukrainy
12.00	W sercu Litwin
13.00	Nadzieja po obu stronach
13.30	Euromaxx
14.00	Koncert
15.30	Euromaxx
15.50	S. „Ostatni ślad”
16.35	„7 dni Kowna”
17.05	S. dok. „Dynastie. Windsorowie”
17.50	„Szkoła kreatywności”
18.00	S. „Górski lekarz”
18.45	Euromaxx
19.00	To jest kino
19.30	„Ruch oporu w Mauthausen” film dok.
20.30	Panorama
21.00	Temat dnia
21.30	Finał 3. Międzynarodowego Konkursu Wokalnego im. Virgilijusa Noreiki Litwy”
23.05	„Dzwon Wolności Litwy”
00.00	Wiadomości DW (ros.)
00.15	Dziś na świecie (ros.)
6.00, 15.00	Serial anim.
7.45	Pod prąd
8.55	S. „W wirze miłości”
10.00	S. „Mała wdowa”
11.00	S. „Nadzieja”
12.00	S. „Fragmenty życia”
14.00	S. „Silniejszy niż los”
16.00	Wiadomości TV3
16.30	TV Pomoc
18.30	TV3 wiadomości
19.30	W centrum uwagi z E. Jakilaitisem
20.00	„Show dobrego wieczoru”
21.00	S. „Przekłęci”
21.30	Wieczorne wiadomości TV3
22.30	„Szklana pułapka” thriller
01.15	S. „Blood & Treasure”

BTW	
6.00	S. „Nieśmiertelny”
7.00, 13.00	Zasady mojej kuchni
8.25	S. „Toptun”
9.25, 16.00	S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”
10.35	S. „Wezwanie”
11.35, 17.30	S. „Policja Chicago”
12.30	S. „Nieśmiertelny”
14.50	S. „Toptun”
17.00	Dzień info
18.30	S. „CSI Miami”
19.30	S. „FBI”
20.30	Ale numer!
21.00	„Rocky Balboa” film fab.
23.05	„Potępiiony 2” film fab.
00.55	S. „S.W.A.T.”
rytas.tv	
5.30, 13.00	Nowy dzień
6.30	S. „Jasnowidz”
7.30	Litewskie szkoły
8.00	S. „Nie wyrzekaj się”
9.00, 19.00	S. „Historia jednego przestępstwa”
10.00	S. „Ochroniarz dzieci”
11.00, 21.25	S. „Cyganecka Lala”
12.00	Kultura odpadów
12.30	Stop linia
14.00, 0.30	S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”
15.00	S. „Jasnowidz”
16.00, 18.00	Reporter
16.20	Sport. Pogoda
16.30	Litwa na żywo
17.00, 23.30	S. dok. „Jak Hitler przegrał wojnę”
18.20	Sport. Pogoda
18.30	Stop linia
20.00, 22.30	Reporter
20.40	Sport. Pogoda
20.50	S. „Jasnowidz”
22.50	Sport. Pogoda
23.00	Litwa na żywo
QUEST	
5.45	S. „Hawaii 5.0”
6.30	S. „Anatomia prawdy”

7.30	„Nagi instynkt przetrwania”
8.30	S. „Przekłęci”
9.00	„Na jednym końcu haczyk”
9.30	S. „Brutto i Netto”
10.30	S. „Simpsonowie”
11.30, 19.00	S. „Żonaty i z dziećmi”
12.30	S. „Tatuś rządzi”
13.00	„Nagi instynkt przetrwania”
15.00	S. „CSI. NY”
16.00	S. „Hawaii 5.0”
17.00	S. „Anatomia prawdy”
18.00	S. „Brutto i Netto”
20.00	S. „El Chapo”
21.00	„Odwet” thriller
23.00	S. „Diabelska gra”
00.55	S. „Yellowstone”
6.00	S. „Kadin”
7.00, 17.00	„Rodzinne melodramaty”
8.00	S. „Zakazany owoc”
9.00	S. „Zranione serce”
10.00	S. „Nieśmiertelnik”
11.00	S. „Straż Przybrzeżna”
12.00	S. „Dr House”
13.00, 20.00	„Prawo i porządek”
14.00	S. „Major Crimes”
15.00	S. „Anupamaa”
16.00	„Zamieńmy się żonami”
18.00	S. „Major Crimes”
19.00	S. „Dr House”
21.00	S. „Beck”
00.50	S. „Spirala”
TVP 1	
6.10	S. „Dziedzictwo”
7.00	S. „Wspaniałe stulecie”
8.00	Transmisja Mszy Świętej
8.30	„Rodzinny ekspres”
9.00	Wiadomości
9.10	„Kwadrans polityczny”
9.25	„Informacje kulturalne”
9.40	S. „Ranczo”
10.40	S. „Komisarz Alex”

11.40 S. „Ojciec Mateusz”
12.30 S. „Leśniczówka”
13.00 Wiadomości
13.10 „Agrobiznes”
13.40 „Rok w ogrodzie Extra”
14.00 „Tajemnice zwierząt”
15.00 S. „Wspaniałe stulecie”
16.00 Wiadomości
16.20, 21.15 „ALARM!”
16.35 Gra słów. Krzyżówka
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Jaka to melodia?”
18.55 S. „Klan”
19.25 S. „Leśniczówka”
20.00 „Jeden z dziesięciu”
20.30 Wiadomości
21.25 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
21.55 Liga Mistrzów UEFA. „Milan” - „Inter”
00.10 „Golda Meir - premier Izraela” film dok.

8.00 Muzyczne poranki
8.20, 14.45, 23.05 „Informacje kulturalne”
8.45 „Co dalej?”
9.20 „Res Poloniae”
9.55 „Pajęczarki” komedia
12.00 S. „Dom”
13.35 „Martha Coper - historia graffiti” film dok.
15.15 „Młyn i krzyż” film fab.
17.00 „Zniewalający Gary Coper” film dok.
18.10 „Księga przestępstwa”
18.50 „Zaginione skarby”
19.05 „Godzina szczerości”
20.10 „Komu piosenkę”
21.00 „Potwór” film fab.
23.30 „Tanie Dranie - Moroz i Kłopotowski komentują świat”

komediomedramat
00.10 „Więcej niż fikcja”

7.00 S. „Perły i dukaty”
7.30 „Stacja Innowacja”
7.45 „Polacy na ratunek Żydom”
8.00 „Qulszo!”
8.30 „Pytanie na śniadanie”
(11.35 „Panorama”)
12.10 „Studio Lwów”
12.30, 17.30 S. „Barwy szczęścia”
13.00 Wiadomości
13.15 S. „Ojciec Mateusz”
14.05 „Wniebowzięci” film TVP
15.00 „Tadeusz Romer. Misja niemożliwa” film dok.
16.00 Wiadomości
16.20 S. anim. „Agatka”
16.30 S. anim. „Mami Fatale”
16.40 „Nela Mała Reporterka”
17.00 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
18.00 Teleexpress
18.20 „Klub pod baobabem” reportaż
18.55 „Kierunek Zachód”
19.10 „Magazyn z Wysp”
19.30 „Informacje kulturalne”
19.40 „Czym żyje świat”
20.00 Msza Święta w intencji ofiar katastrofy smoleńskiej i Ojczyzny
20.15 Wiadomości
22.05 S. „Blondynka”
23.05 Polonia 24
23.35 „Magazyn Ekspresu Reporterów”

6.35, 11.00 Serwis Info Poranek
8.10 „Jedziemy”
8.50 „Agrobiznes”
9.00 „Jedziemy dalej”
9.20 „Minęła 8.”

10.10 „Minęła 9.”
10.40 Plan dnia
11.30 Serwis Info Dzień
13.00 Info Raport
14.30 Serwis Info Dzień
16.30 Info Dzień (17.45 Info Kultura)
18.00 „Teleexpress”
18.15 „Teleexpress Extra”
18.30 „O co chodzi”
19.00 Panorama
19.20, 22.20 Serwis Info Wieczór
19.35 „O tym się mówi”
20.10 Info Kultura
20.15 „ALARM!”
20.30 Wiadomości
21.00 Gość Wiadomości
21.15 „Minęła 20.”
22.00 „Nie da się ukryć”
22.50 „W tyle wizji”
23.30 „W tyle wizji Extra”
00.00 Info Wieczór
00.30 „W akcji”

7.00 „Był taki dzień”
7.02 „Wojna w eterze”
7.05 Informacje kulturalne
7.20 „Było, nie minęło”
8.00 S. „Wojenne dziewczyny”
8.45 „Okrasa łamie przepisy”
9.10 „Przyrodnik na tropie”
9.35 „Tu wszystko jest Polską”
10.05 Reportaż
10.18 S. „Znak Orła”
10.50 „Cena Wyzwolenia” film dok.
11.35 „Kolumbowie w kolorze feldgrau” film dok.
12.20 „Oblicza wojny”
12.50 „W kotle historii”
13.15 S. „Chłopi”
14.10 „Kromdraai. Kolebka ludzkości” film dok.
15.00 „Nadzieja z bibuły” film dok.
15.55 „Giganci historii”
16.50 „Lena na Bałkanach”
17.15 S. „Doręczyciel”

17.55 „Nie taka prosta historia”
18.20 „Arsenał. Magazyn militarno-historyczny”
18.45 S. „Wojenne dziewczyny”
19.30 „Mój ulubiony bohater Niepodległości”
19.40 „Zaginione? Ocalone? Historie zawodów różnych”
20.00 „Informacje kulturalne”
20.15 „Był taki dzień”
20.18 S. „Korona królów”
20.40 „Pamięć” film dok.
21.25 „Flesz historii extra”
21.35 „Więcej niż miód” film dok.
23.15 Historia w postaciach zapisana
01.00 „Kromdraai. Kolebka ludzkości” film dok.

6.35 Muzyczne chwile
6.50 „Samotnie pod prąd” film fab.
8.35 „Z bożej apteki”
8.55, 18.55 „Poczet wielkich Polaków”
9.00 Informacje dnia
9.15, 22.40 „Polski punkt widzenia”
9.35 „Każdy maluch to potrafi”
9.50 „Słowo życia”
10.00 „Użycz mi pogody ducha” reportaż
10.30 „Sanktuaria polskie”
10.50 „Święty na każdy dzień”
11.00 Audycja generalna papieża Franciszka w Watykanie
12.00 „Cichy bohater z Puszczy Białowieskiej” reportaż
12.25 „Jestem mamą”

12.40 „Prosto o gospodarce”
13.00, 19.00 Modlitwa Regina Coeli
13.03 Informacje dnia
13.20 S. „Tajemnica Enigmy”
14.00 „Stanisław Kulon - świadek Sybiru” reportaż
14.30 Msza Święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 „Powrót” film dok.
16.50 „Ma się rozumieć”
17.00 Informacje dnia
17.10 „Na zdrowie”
17.30 „20 czerwca 1941 roku” reportaż
18.00 „Po stronie prawdy”
18.50 Muzyczne chwile
19.05 Informacje dnia
19.15 „Rozmowy niedokończone”
20.00 Msza Święta w intencji ofiar katastrofy smoleńskiej i Ojczyzny
21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
21.20 Modlitwa różańcowa
21.50 „Mysząc Ojczyzna”
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
23.00 „Zerwany kłós” film fab.
00.40 „Narodowe Sanktuarium Maryjne w Subukia” film dok.

6.00, 20.00 Fani czterech kółek
9.00, 19.00 Jak to jest zrobione?
10.00 Skarby z szopy
10.30 Walka o bagaż
11.00 Morze złota
12.00 Łowcy staroci
13.00 Łowcy staroci: renowacje
17.00 Skarby z szopy
17.30 Okazja na dom
18.00 Łowcy staroci
19.30 Jak to działa?
22.00 Gwiazdorskie fury
00.00 Nagi instynkt przetrwania

RUCH SCENICZNY : WOJTEK KAJDI KAPROŃ, PRZYBOTOWANE WOKALNE : ANDRZEJ WOLSKI, FOTOGRAFIA : BARTEK WARZECHA,

MUZYKA : JERZY BIELSKI

SCENOGRAFIA : MARGARZATA GAŁĄS-PROKOŃ,

TEKSTY PIOSENEK : JAN WOLEK,

ADAPTACJA I REŻYSERIA : PIOTR - BOGUSŁAW JĘDRZEJCZAK,

PLAKAT : JOHANNA STAK'CAWONIAK, WYSTĘPUJĄ : RAFAŁ IWAŃSKI, ANNA IWASZUTA-DUDEK, ZDZIŚŁAW REZYMUSKI, ANDRZEJ SKOPODZIEN, AKATA SOBOTA

W ROLI TYTUŁOWEJ
RAFAŁ IWAŃSKI

LESZEK KOŁAKOWSKI
KTO Z WAS
CHCIAŁBY ROZWESELIĆ
PECHOWEGO NOSOROŻCA?

**DZIEŃ
DZIECKA
1 CZERWCA
17:00**

Teatr Lalki
i Aktora „Kubuś”
w Kielcach

DYREKTOR -
PIOTR - BOGUSŁAW
JĘDRZEJCZAK

BILETY (7 EUR) DO NABYCIA W DKP

DOM KULTURY POLSKIEJ W WILNIE

KUPNO

Kupię las. Rozliczam się od razu.
Tel. 8 686 03 070

Sprzedajcie las drogo i bez pośredników.

Tel. 8 659 57 721

SPRZEDAŻ

Sprzedam kamienie polne. Materiał może służyć do budowy ogrodzeń, alejek, tarasów, palenisk, kwietników, na podmurówki i in. Załadunek oraz transport we własnym zakresie. Cena 20 euro/tona. Tel. 8 600 18 083 (Leon)

KAWIARNIA SULTINIAI

- Smaczne pierożki z nadzieniem
- Aromatyczna kawa, herbata
- Szybka obsługa
- Gorące dania

Znajdą nas Państwo w samym centrum stolicy:
Vilnius, Jogailos 6
tel. 262 40 67, +370 5 212 43 91, +370 612 62339

UAB „Krekenavos agrofirma”
SKUPIJEMY BYDŁO

KROWY, CIELICE, BYKI
WEDŁUG WAGI RZEZNEJ BĄDŹ ŻYWEJ
WAŻY, PŁACI OD RAZU, TRANSPORTUJE

TEL. (8 620) 61179

Serdecznie zapraszamy do wzięcia udziału w I Międzynarodowych Warsztatach Fotograficznych – Soleczniki 2023.

Warsztaty poprowadzi Tomek Sikora (<http://www.tomeksikora.eu/>), wybitny polski fotograf o międzynarodowej renomie, autor kilkudziesięciu wystaw indywidualnych organizowanych na całym świecie. W jego dorobku znajdują się ilustracje do książek, plakaty teatralne i filmowe, wiele prestiżowych realizacji dla europejskich i amerykańskich agencji reklamowych.

Warsztaty odbędą się w Pałacu Balińskich w Jaszunach. Trzydniowy program warsztatów obejmie następujące zagadnienia:

- portret jako opowiadanie o człowieku
- pejzaż i architektura
- happening fotograficzny.

Warsztaty odbędą się w dniach **16-18 czerwca 2023 r.**

Koszt warsztatów: 50 euro.

Koszty dojazdu, zakwaterowania i wyżywienia ponosi uczestnik warsztatów.

Warunkiem wstępnym uczestnictwa jest posiadanie umiejętności fotografowania na poziomie podstawowym.

O przyjęciu na warsztaty decyduje kolejność zgłoszeń.

Zapisy trwają do 2 czerwca 2023 roku.

Organizator: Centrum Kultury Samorządu Rejonu Solecznickiego

Sponsor: Samorząd Rejonu Solecznickiego

Partner: Fundacja Dunajec

Zgłoszenia oraz dodatkowe informacje: **nr. tel.: +370 380 51980, email: jolanta.provlocka@salcininkaikultura.lt**

Więcej niż 20 lat doświadczenia

Plastikowo-aluminiowe OKNA, DRZWI

PODNOŻONE DRZWI GARAŻOWE

Od **189€**

Tel.: 8-616-46655, 8-640-22992
www.manonamukas.lt

11 MAJA 2023 r. WILNO

DOM KULTURY POLSKIEJ W WILNIE,
UL. NAUGARDUKO 76

17:00 — PROMOCJA I SPOTKANIE Z HISTORYKAMI Z
ODDZIAŁU IPN W RZESZOWIE, AUTORAMI PUBLIKACJI
WYDANYCH PRZEZ IPN:

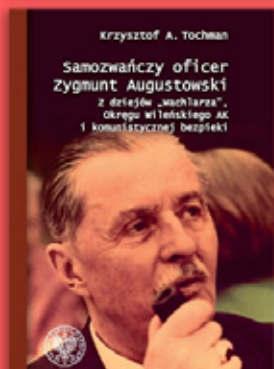
- **OBOZY I WIĘZIENIA SOWIECKIE NA ZIEMIACH POLSKICH (1944-1945). LEKSYKON, WSTĘP, OPRAC. I RED. NAUK. DARIUSZ IWANECZKO**
- **DR KRZYSZTOF A. TOCHMAN, SAMOZWAŃCZY OFICER ZYGMUNT AUGUSTOWSKI. Z DZIEJÓW „WACHLARZA”, OKRĘGU WILEŃSKIEGO AK I KOMUNISTYCZNEJ BEZPIEKI.**

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ
ODDZIAŁ W BIAŁYMSTOKU

PRZYSTANEK
HISTORIA IPN
UTWA

Lubię patrzeć jak wschodzi słońce (czwartek, godz. 8.40)

Na początku pontyfikatu Janowi Pawłowi II pokazano opasłą szafę z dziełami życia św. Tomasza z Akwinu. Zachwycił się zbiorami, ale nie wiedział wówczas, że jego pisma przekroczą ogromną liczbę stron napisanych przez świętego. Dokument ma na celu pokazać, skąd pochodzi mądrość papieża, jakie były dzieła jego życia, kto był centrum jego życia i nauczania. Autorzy filmu zabierają widzów w podróż przez życie papieża zatopionego i zakochanego w sztukach wyzwolonych i ludziach, ale przede wszystkim człowieka zakochanego w Chrystusie.

Zakochani w Rzymie (piątek, godz. 21.00)

W Rzymie rozgrywają się miłosne perypetie Amerykanów i Włochów. To cztery różne historie. Podczas letnich wakacji w Rzymie amerykańska turystka Hayley zakochuje się i żaręcza z włoskim adwokatem Michelangelo. Antonio i Milly są tuż po ślubie, para planuje na stałe przenieść się do Rzymu, gdzie Antonio otrzymuje korzystną ofertę pracy w rodzinnym biznesie. Bohaterem kolejnej historii jest Leopoldo, który wiezie kiepski żywot z żoną i dziećmi. Pewnego dnia odkrywa po przebudzeniu, że nagle stał się celebrytą, za którym uganiają się paparazzi. Znany architekt John odbywa podróż do Rzymu wraz z żoną i przyjaciółmi. Mieszkał w tym mieście przed 30-toma laty i postanawia odwiedzić stare kąty.

Dotknij nieba (sobota, godz. 21.00)

10-letni Bart mieszka wraz z matką i ojcem. Pewnego razu matka wysłała go na chrześcijański obóz, gdzie chłopak znajduje ukojenie w modlitwie i muzyce. Po powrocie do domu Bart dowiaduje się, że matka odeszła. Skłonny do agresywnych zachowań ojciec zaprzecza, że ma coś z tym wspólnego. Mijają lata. Bart gra w piłkę w szkolnej drużynie, by zaspokoić ambicje ojca. Jego dalszą karierę sportową przekreśla kontuzja nogi. Wybawieniem dla załamane Barta okazuje się jego talent muzyczny. Ale założony przez niego zespół MercyMe początkowo nie odnosi sukcesu. Chłopak porzuca muzykę. Kiedy dowiaduje się, że jego ojciec ma raka, próbuje się z nim pojednać, wybacza mu wszystkie winy. Po pogrzebie Arthura, Bart na nowo łączy się ze swoim zespołem.

